

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

J E L E N T É S

Az önkormányzatok gazdasági társaságai – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése
Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft.

15007

2015. február

Állami Számvevőszék

Iktatószám: V-0469-293/2014.

Témaszám: 1503.

Vizsgálat-azonosító szám: V067103

Az ellenőrzést felügyelte:

Dr. Horváth Margit
felügyeleti vezető

Az ellenőrzés vezette és a végrehajtásáért felelős:

Klinga László
ellenőrzésvezető

Az összefoglaló jelentést készítette:

Joó Erika
számvevő

Az ellenőrzést végezték:

Győri Éva

okleveles könyvvizsgáló,
külső szakértő

Mesterné Berta Ildikó

okleveles könyvvizsgáló,
külső szakértő

Tatár Zsuzsanna

okleveles könyvvizsgáló,
külső szakértő

A témához kapcsolódó eddig készített számvevőszéki jelentések:

címe	sorszama
Jelentés Bátorterenyre Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről (43/4)	1216

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	9
I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK	12
II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK	19
1. Az Önkormányzat közfeladat-ellátásának szabályszerűsége	19
1.1. A közfeladat-ellátás megszervezése és a feladatellátás feltételrendszerének kialakítása	19
1.2. A közfeladat-ellátás felügyelete és a tulajdonosi jogok érvényesítése	23
2. A BÁVÜ Nkft. közfeladat-ellátással kapcsolatos tevékenysége	26
2.1. A BÁVÜ Nkft. gazdálkodásának szabályozottsága	26
2.2. A BÁVÜ Nkft. vagyongazdálkodása és vagyonyilvántartása	28
2.3. A beszámolási kötelezettség teljesítése	30
3. A hulladékgazdálkodás közfeladata bevételei és ráfordításai elszámolásának és önköltségszámításának szabályszerűsége	32
3.1. A hulladékgazdálkodás közfeladat bevételeinek és ráfordításainak szabályszerűsége	32
3.2. Az önköltségszámítás szabályszerűsége	33
4. Az ÁSZ korábbi, az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat-ellátását, gazdálkodását, pénzügyi helyzetét érintő javaslataira tett intézkedések	34

MELLÉKLETEK

1. számú A BÁVÜ Nkft. tevékenységének év végi főbb adatai
2. számú A BÁVÜ Nkft. működésének év végi főbb jellemzői
3. számú A lakossági hulladékszállítási díj alakulása 2008-2012 között
4. számú Beérkezett észrevételek és az azokra adott válaszok

FÜGGELÉKEK

1. számú Mintavételi eljárások ellenőrzési területenként

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

Törvények

Áhsz.	az államháztartás szervezetei beszámolási és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól szóló 249/2000. (XII. 24.) Korm. rendelet (hatályos: 2013. december 31-ig)
Áht. ₁	az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény (hatálytalan: 2012. január 1-jétől)
Áht. ₂	az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
ÁSZ tv.	az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (hatályos: 2011. július 1-jétől)
Civil tv.	a 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról (hatályos: 2011. december 22-étől)
Ebktv.	az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény
Gt. tv.	a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (hatálytalan: 2014. március 15-étől)
Hgt. ₁	a hulladékgyűjtésről szóló 2000. évi XLIII. törvény (hatálytalan: 2013. január 1-jétől)
Hgt. ₂	a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (hatályos: 2013. január 1-jétől, kivéve a 95. § (6) bekezdése, ami 2015. január 1-jén lép hatályba)
Közh.tv.	a közhasznú szervezetekről szóló 1997. évi CLVI. törvény (hatálytalan: 2012. január 1-jétől)
Mötv.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (hatályos: 2012. január 1-jétől, kivéve a 144. § (2) bekezdésben meghatározott paragrafusok, amelyek 2012. április 15-én, a (3) bekezdésben meghatározott paragrafusok, amelyek 2013. január 1-jén léptek hatályba, a (4) bekezdésben meghatározott paragrafusok a 2014. évi általános önkormányzati választások napján lépnek hatályba)
Nvtv.	a nemzeti vagyronról szóló 2011. évi CXCVI. törvény
Ötv.	a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (hatálytalan: a 2014. évi általános önkormányzati választások napjától)
Számv. tv.	a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény
Rendeletek	
224/2004. (VII. 22.) Korm. rendelet	a hulladékkezelési közszolgáltató kiválasztásáról és a közszolgáltatási szerződésről (hatálytalan: 2013. szeptember 5-étől)
64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet	a települési hulladékkezelési közszolgáltatási díj megállapításának részletes szakmai szabályairól (hatályos: 2008. április 1-jétől)
SZMSZ ₁	Bátonyterenye Város Önkormányzatának 4/1999. (III. 31.) rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési

SZMSZ ₂	Szabályzatáról (hatályos: 2011. január 28.-áig) Bátonyterenye Város Önkormányzatának 1/2011. (01. 28.) rendelete az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról (hatályos: 2011. január 29.-étől)
Ávr.	az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet
vagyongazdálkodási rendelet	Bátonyterenye Város Önkormányzatának 25/2003. (XII. 19.) rendelete az Önkormányzat vagyonáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról (hatályos: 2003. december 19.-étől)
1/1996. (I. 22.) számú önkormányzati rendelet	Bátonyterenye Város Önkormányzatának többször módosított 1/1996. (I. 22.) számú rendelete a köztisztaságról és a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről
Szórövidítések	
áfa	általános forgalmi adó
Alapító Okirat	Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft. Alapító Okirata és annak módosításai
ÁSZ	Állami Számvevőszék
BÁVÜ Kht.	Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Közhasznú Társaság 2008. február 29-ig
BÁVÜ Nkft.	Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft. 2008. március 1-jétől
FB	Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft. Felügyelőbizottsága
Javadalmazási szabályzat	Bátonyterenye Város Önkormányzat Képviselőtestületének javadalmazási szabályzata (hatályos: 2008. április 24-től)
jegyző	Bátonyterenye Város Önkormányzatának jegyzője
Képviselő-testület	Bátonyterenye Város Önkormányzatának Képviselőtestülete
Közszolgáltatási szerződés	Bátonyterenye Város Önkormányzat és Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Közhasznú Társaság között létrejött, 2003. január 1-jétől hatályos Közszolgáltatási Keretszerződés és annak módosításai
NAV	Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Önkormányzat	Bátonyterenye Város Önkormányzata
polgármester	Bátonyterenye Város Önkormányzatának polgármestere
Polgármesteri hivatal	Bátonyterenye Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatala

ÉRTELMEZŐ SZÓTÁR

gazdasági társaság	Gt. tv. 3. § (1) bekezdése szerint „ <i>gazdasági társaságot üzletszerű közös gazdasági tevékenység folytatására külföldi és belföldi természetes és jogi személyek, valamint jogi személyiség nélküli gazdasági társaságok alapíthatnak, működő társaságba tagként beléphetnek, társasági részesedést (részvényt) szerezhetnek.</i> ”
közfeladat	Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, továbbá az állam nemzetközi szerződésekben vállalt kötelezettségeiből adódó közérdekű feladatokat, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is (Nvtv. 3. § (1) bekezdés 7. pont).
közszolgáltatás	A közszolgáltatás: „ <i>közcélú, illetőleg közérdekű szolgáltatást jelent, amely egy nagyobb közösség (állam, település) minden tagjára nézve megközelítőleg azonos feltételek mellett vehető igénybe, ezért valamilyen mértékig közösségi megszervezést, illetve szabályozást, ellenőrzést igényel.</i> ” Az Ebktv. 3. § d) pontja a következőképpen határozza meg a közszolgáltatást: „ <i>szerződéskötési kötelezettség alapján a lakosság alapvető szükségleteinek ellátására irányuló szolgáltatás, így különösen a villamos energia-, gáz-, hő-, víz-, szennyvíz- és hulladékkezelési, köztisztasági, postai és távközlési szolgáltatás, továbbá a menetrend alapján közlekedő járművekkel végzett közforgalmú személyszállítás.</i> ”
közszolgáltatási szerződés tartalmi elemei	<p>A közszolgáltatási szerződésnek tartalmaznia kell a közszolgáltatás megnevezését, minőségi ismérveit, a teljesítésének területi kiterjedését, a közszolgáltatás megkezdésének időpontját és időtartamát, valamint annak rögzítését, hogy a közszolgáltató vállalta a megjelölt közszolgáltatás teljesítését.</p> <p>A közszolgáltatási szerződésben a közszolgáltató köteleiségeként kell meghatározni:</p> <ul style="list-style-type: none">a) a közszolgáltatás folyamatos és teljes körű ellátását;b) a közszolgáltatás meghatározott rendszer, módszer és gyakoriság szerinti teljesítését;c) a közszolgáltatás teljesítéséhez szükséges mennyiségű és minőségű jármű, gép, eszköz, berendezés biztosítását, valamint a szükséges létszámú és képzettségű szakember alkalmazását;d) a közszolgáltatás folyamatos, biztonságos és bővíthető teljesítéséhez szükséges fejlesztések és karbantartások elvégzését;e) a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék ártalmatlanítását.

nítására az önkormányzat képviselő-testülete által kijelölt helyek és létesítmények igénybevételét;

f) a közszolgáltató által alkalmazott közszolgáltatási díj mértékéről és az alkalmazás tapasztalatairól az önkormányzat képviselő-testületének történő legalább évenkénti egyszeri tájékoztatást;

g) a közszolgáltatás teljesítésével összefüggő adatszolgáltatás rendszeres teljesítését és meghatározott nyilvántartási rendszer működtetését;

h) a fogyasztók számára könnyen hozzáférhető ügyfélszolgálat és tájékoztatási rendszer működtetését;

i) a fogyasztói kifogások és észrevételek elintézési rendjének megállapítását.

A közszolgáltatási szerződésben az önkormányzat kötelességeként kell meghatározni:

a) a közszolgáltatás hatékony és folyamatos ellátásához a közszolgáltató számára szükséges információk szolgáltatását, a Hgt. 23. §-ának g) pontjára tekintettel;

b) a közszolgáltatás körébe tartozó és a településen folyó egyéb hulladékkezelési tevékenységek összehangolásának elősegítését;

c) a településen működtetett különböző közszolgáltatások összehangolásának elősegítését;

d) a települési igények kielégítésére alkalmas hulladék gyűjtésére, kezelésére, ártalmatlanítására szolgáló helyek és létesítmények kijelölését;

e) a közszolgáltató kizárólagos közszolgáltatási jogának biztosítását a 3. § (1) bekezdés a), b) és f) pontjaiban foglaltakra figyelemmel.

Az önkormányzatnak a közszolgáltatás finanszírozásában vállalt kötelezettsége esetén a közszolgáltatási szerződésben meg kell határozni a kötelezettség teljesítésének feltételeit és biztosítékait.

A közszolgáltatási szerződés tartalmazza a közszolgáltatás díjának megállapítására és beszedésére vonatkozó módszer leírását, a díjnak a szerződés megkötésekor érvényesíthető legmagasabb mértékét és a díj megváltoztatása érdekében alkalmazandó eljárást. A közszolgáltatási szerződésnek tartalmaznia kell az igazolt díjhátralék kiegyenlítésére vonatkozó eljárást. A közszolgáltatási szerződés tartalmazza azokat a feltételeket, amelyek mellett a közszolgáltató a közszolgáltatás teljesítésére közreműködőt vagy teljesítési segédet vehet igénybe, figyelemmel a Kbt. 304. § (2) bekezdésében foglaltakra is. A közszolgáltató közreműködőért vagy teljesítési segédért való felelőssége a közszolgáltatási szerződésben nem korlátozható. (224/2004. (VII. 22.) Korm. rendelet 11-14. §)

minősített többséget biztosító részesedés	A minősített befolyásszerző az ellenőrzött társaságban a szavazatok legalább hetvenöt százalékával rendelkezik. (Gt. tv. 52. § (2) bekezdés)
saját tőke	A saját tőke a – jegyzett, de még be nem fizetett tőkével csökkentett – jegyzett tőkéből, a tőketartalékból, az eredménytartalékból, a lekötött tartalékból, az értékelési tartalékból és a tárgyév mérleg szerinti eredményéből tevődik össze.
tulajdonosi joggyakorló	Aki a nemzeti vagyon felett az államot vagy a helyi önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok és kötelezettségek összességének gyakorlására jogosult (Nvtv. 3. § (1) bekezdés 17. pont).
többségi befolyást biztosító részesedés	A Ptk. 685/B. § (1) bekezdése szerint <i>„többségi befolyás: az olyan kapcsolat, amelynek révén természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiség nélküli gazdasági társaság (a továbbiakban együtt: befolyással rendelkező) egy jogi személyben a szavazatok több mint ötven százalékával vagy meghatározó befolyással rendelkezik.”</i>

JELENTÉS

Az önkormányzatok gazdasági társaságai – Az önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságok közfeladat ellátását érintő gazdálkodási tevékenysége szabályszerűségének ellenőrzése

Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft.

BEVEZETÉS

Az Állami Számvevőszék középtávra szóló stratégiájában megfogalmazta, hogy a helyi önkormányzatok gazdálkodásában rejlő pénzügyi kockázatok feltárásával, az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és ingyenes vagyonszármazások, valamint az államháztartáson kívül működő közfeladat-ellátó rendszerek ellenőrzéseivel hozzájárul ahhoz, hogy a közpénzeket az államháztartáson kívül működő szervezetek is átlátható, rendezett módon használják fel a közfeladatok szerződésben vállalt ellátása érdekében.

Az önkormányzatok szervezetalakítási szabadságának következménye, hogy a korábban is vállalati formában működő (nagyvárosi tömegközlekedés, víz-, szennyvízcsatorna, köztisztasági, ingatlankezelés stb.) közszolgáltatások mellett, mind a kötelező, mind az önként vállalt feladatok ellátásában a gazdasági társaságok kiemelt fontosságú szerephez jutottak.

A Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság (BÁVÜ Nkft.) alaptevékenysége Bátonyterenye, Nagybárcány, Szuha, Mátraverebély és Rákócziánya települések közigazgatási területén a nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása. A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban ellátta a közel 14 ezer lakóval rendelkező Bátonyterenye Város közigazgatási területén a közterületek tisztántartását, nem veszélyes hulladék gyűjtését, hulladék újrahasznosítást, szennyeződésmentesítést, egyéb hulladékkezelés, ingatlankezelést, zöldterület-kezelést, valamint építményüzemeltetést, temetkezést, temetkezést kiegészítő szolgáltatásokat.

A Képviselő-testület a 187/2007. (XI. 29.) határozatával döntött az Önkormányzat 100 %-os tulajdonában lévő Lakásgazdálkodási Kht. és a BÁVÜ Kht. összeolvadással való átalakulásáról és ezzel párhuzamosan a BÁVÜ Nkft. létrehozásáról. A Nógrád Megyei Bíróság, mint Cégbíróság BÁVÜ Nkft. megalakulását 2008. február 29-i dátummal jegyezte be. A BÁVÜ Nkft. tulajdoni hányaddal más gazdasági társaságban nem rendelkezett, átlagos statisztikai lét-

száma a 2012. év végén 48 fő volt. A BÁVÜ Nkft. összes bevétele 2008-ban 310,9 millió Ft, a 2012. évben 221,3 millió Ft volt, amelyből az értékesítés nettó árbevétele 2008-ban 282,1 millió Ft, míg 2012-ben 195,8 millió Ft volt. Az árbevételek az ellenőrzött időszakban 30,6%-kal, a ráfordítások 25%-kal csökkentek. A BÁVÜ Nkft. által Bátonyterenyén elszállított szemét mennyisége 2008-ban 10 680 tonna, 2012-ben 9899 tonna volt.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban – a 2011. évet kivéve – pozitív mérleg szerinti eredménnyel zárt, a 2012. évben 2,3 millió Ft összegű eredményt realizált. A BÁVÜ Nkft. mérleg szerinti eszközállománya a 2008. évi nyitó 255 millió Ft-ról a 2012. év végére 13,6%-os növekedést követően 289,7 millió Ft-ra nőtt, ezen belül a tárgyi eszközök állománya 4,5%-os csökkenést követően 132,6 millió Ft-ra változott. A saját tőke a 2008. évi nyitó 9,4 millió Ft-ról a 2012. év végére 5,9 millió Ft-ra csökkent.

A Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft.-nek 2008. február 29-étől 2012. december 5-éig 89,57 %-os minősített többségi befolyású tulajdonosa Bátonyterenye Város Önkormányzata volt. Ezen túlmenően 4,43 %-ban Nagybárcány Község Önkormányzata, 1,43 %-ban Szuha Község Önkormányzata, 1,43 %-ban Mátraverebély Község Önkormányzata, és 3,14 %-ban Rákócziánya Község Önkormányzata tulajdonában volt. A tulajdonosi arányok 2012. december 6-ától változtak. Ettől az időponttól a BÁVÜ Nkft.-nek Bátonyterenye Város Önkormányzata 89,72 %-os minősített többségi befolyású tulajdonosa, 4,37 %-ban Nagybárcány Község Önkormányzata, 1,41 %-ban Szuha Község Önkormányzata, 1,4 %-ban Mátraverebély Község Önkormányzata, és 3,1 %-ban Rákócziánya Község Önkormányzata tulajdonában volt.

Az ellenőrzött időszakban a polgármester személye egy, a jegyző személye három alkalommal változott. Az ellenőrzött időszakban az ügyvezető személye három, a főkönyvelő személye két alkalommal változott.

Az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok teljes körű ellenőrzésének lehetőségét az Állami Számvevőszékről szóló 1989. évi XXXVIII. törvény 2011. január 1-jétől hatályos módosítása teremtette meg.

Az ellenőrzés célja annak értékelése volt, hogy

- az önkormányzat a jogszabályi előírások figyelembevételével döntött-e az ellenőrzésre kerülő közfeladat megszervezéséről; az önkormányzat szabályszerűen gyakorolta-e a tulajdonosi jogokat;
- a gazdasági társaság közfeladat-ellátása bevételeinek, ráfordításainak elszámolása, és vagyongazdálkodási tevékenysége megfelelt-e a jogszabályi, illetve a közszolgáltatási szerződésben foglalt tulajdonosi előírásoknak, azok végrehajtása szabályszerű volt-e;
- a közfeladatok átláthatósága és elszámoltathatósága érdekében biztosítva volt-e a közszolgáltatás díjának megalapozottsága szabályszerű önköltség-számítással.

Az ellenőrzés során értékeltük az ÁSZ korábbi, az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaságát érintő javaslataira tett intézkedések

hasznosulását is. Az ellenőrzés kiterjedt Bányterenyé Város Önkormányzatára és a Bányterenyéi BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságra.

Az ellenőrzés várható hasznosulása: A törvényalkotás számára – az észlelt problémák, szabálytalanságok, vagy egyéb nem kívánatos jelenségek felszínre kerülésével – az ellenőrzés megállapításai segítséget nyújthatnak az államháztartáson kívüli közfeladat-ellátás értékeléséhez, jogszabályi keretei pontosításához, átláthatóságot biztosító szabályozásához. Meghatározhatóvá válnak a közfeladat ellátásában részt vevő államháztartáson kívüli szervezeteknek – az önkormányzat költségvetését, pénzügyi helyzetét is befolyásoló – kockázatai, lehetővé válik ezen kockázatok csökkentése. A feladatot ellátó gazdasági társaság a közszolgáltatási szerződésben foglaltak betartásával, a közvagyon használatával biztosította-e a szolgáltatás folytatásának feltételeit. Ezzel az ellenőrzötték és a helyi döntéshozók számára visszajelzést ad feladatszervezési, feladat-ellátási kockázataikról, alapot ad a meglévő hibák megszüntetéséhez, a jobb közfeladat-ellátás biztosításához. Fokozza a fegyelmet, igazolja, hogy lejárt a következmények nélküli ellenőrzések időszaka. Az ÁSZ értékteremtő rend kialakításához és megőrzéséhez hozzájáruló tevékenysége pozitív hatással van a szervezetről kialakított összkép formálására is.

A bevételek és ráfordítások elszámolása, valamint a vagyonyilvántartás terén az egyes területek szabályszerű működését mintavétellel ellenőriztük, ez alapján a sokaságokban előforduló hibás tételek arányát becsültük. A jogszabályoknak és a belső előírásoknak megfelelőnek, azaz szabályszerűnek tekintettük az adott bevételek és ráfordítások elszámolását, a vagyonyilvántartást, amennyiben a minta ellenőrzésének eredménye alapján 95%-os bizonyossággal a teljes sokaságban a hibás tételek aránya kisebb volt, mint 10%, nem megfelelőnek értékeltük, ha a hibás tételek aránya a 10%-ot meghaladta. Kockázatot, illetve magas kockázatot jeleztünk, amennyiben egy adott terület vonatkozásában a minta alapján a teljes sokaságban nem volt teljes körűen biztosított a jogszabályoknak és a belső szabályzatoknak megfelelő működés (1. számú függelék).

Az ellenőrzést a számvevőszéki ellenőrzés szakmai szabályai szerint, szabályszerűségi ellenőrzés módszerével, a vonatkozó nemzetközi standardok figyelembevételével végeztük. Az ellenőrzés a 2008-2012. évekre terjedt ki.

Az ellenőrzés végrehajtásának jogszabályi alapját az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 5. § (3)-(4)-(5) bekezdése képezi.

Az ÁSZ az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 29. §-a alapján a jelentéstervezetet észrevételezésre megküldte a polgármesternek és a gazdasági társaság ügyvezetőjének. A beérkezett észrevételt a jelentés véglegesítése során hasznosítottuk. Az észrevételt és az arra adott választ a jelentés 4. számú melléklete tartalmazza.

I. ÖSSZEGZŐ MEGÁLLAPÍTÁSOK, KÖVETKEZTETÉSEK, JAVASLATOK

Bátonyterenye Város Önkormányzat Képviselő-testülete az Önkormányzat közigazgatási területén a szilárd hulladék gyűjtése, ártalmatlanítása, hasznosítása és a közterületek tisztántartása **közfeladatának ellátásáról** az Ötv. előírásai szerint döntött. A Képviselő-testület az SZMSZ_{1,2}-ben előírta a szilárd hulladék kezelés és szállítás közfeladat ellátásának kötelezettségét. Az Önkormányzat 2006-2010. évekre szóló gazdasági programja prioritásként rögzítette a városi közszolgáltatás színvonalának fejlesztését. Feladatként jelölte meg, hogy a középtávú hulladékgazdálkodási program alapján, pályázati eszközökkel korszerűsíteni kell a tároló edényzetet, azok elhelyezését, folyamatosan biztosítani kell a városi szemételep biztonságos, környezetkímélő üzemeltetését. A 2011-2014. évekre szóló gazdasági program célként tűzte ki a kommunális hulladéklerakó fejlesztésének pályázati lehetőségek kihasználásával, illetve tőkéstársak bevonásával történő megvalósítását, valamint a hulladékkezelési közszolgáltatási díj felülvizsgálatát.

A Hgt₁-ben foglalt előírással ellentétben az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban nem rendelkezett **hulladékgazdálkodási tervvel**. A Képviselő-testület a közfeladatok ellátásáról a 2003. január 1-jétől érvényes tíz éves időtartamra kötött **Közszolgáltatási szerződésben** gondoskodott, ami megfelelt a 224/2004. (VII. 22.) Korm. rendeletben előírt tartalmi követelményeknek. A Közszolgáltatási szerződést az ellenőrzött időszakban a lakossági hulladékkezelésre vonatkozó díjtételek változása miatt módosították. A Közszolgáltatási szerződésben meghatározták a hulladékkezelési tevékenység minőségi ismérveit, feladatait, mennyiségi követelményeit, a feladatellátás módját, a közszolgáltatás teljesítésének gyakoriságát, az adatnyilvántartás és adatszolgáltatás kötelezettségét, a finanszírozás elveit és módszereit, valamint az igazolt díjhátralék kiegyenlítésének eljárási szabályait.

A Közszolgáltatási szerződés a Hgt₁-ben előírtaknak megfelelően tartalmazta a **díjhátralék beszédésének** szabályait, azonban a BÁVÜ Nkft. a 2008-2012. években nem kezdeményezte díjhátralék adók módjára történő beszédését. A BÁVÜ Nkft. 2011. június 29-én megbízási szerződést kötött egy behajtó céggel az elismert, lejárt követelésállomány behajtására, nyilvántartására. Az alkalmazott gyakorlat ellentétes volt a Hgt₁-ben előírtakkal, amely szerint a 90 napot meghaladó díjhátralék adó módjára történő behajtását a települési önkormányzat jegyzőjénél kell kezdeményezni.

A Képviselő-testület a Hgt₁-ben előírt kötelezettségének eleget tett és **rendeletben szabályozta** a köztisztasággal és a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételével kapcsolatos közfeladatait. A rendelet tartalmazta a közszolgáltatás ellátásának rendjét, a közszolgáltató és az ingatlan tulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit. Meghatározta az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét is.

Az ellenőrzött időszakban az Önkormányzat a Gyula-aknai kommunális hulladék-lerakóhelyet, a kapcsolódó létesítményekkel és földterülettel **bérbe adta**. A bérleti szerződés 10 éves időtartamra jött létre, amely időtartamot a 2008. évben határozatlan idejűre módosítottak. A bérleti díj összege 2003. január 1-től változatlan összegben évi 4,9 millió Ft + áfa volt. Az Önkormányzat 2006-tól a közfeladat megfelelő színvonalú ellátása érdekében, üzemeltetésre, kezelésre hulladékgyűjtő és szállító járművet, nyesedékaprító berendezést, valamint hulladékszállító konténereket adott át BÁVÜ Kht.-nek. Az eszközök használatáért a BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban nem fizetett díjat. Az Önkormányzat az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközöket a 2008-2011. években a Számv. tv. és az Áhsz. előírásai ellenére egyeztetéssel leltározta, az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök mennyiségi leltározása a 2012. évben történt.

Az Önkormányzat a gazdasági társaságok feletti **tulajdonosi jogok** gyakorlásának szabályait a vagyongazdálkodási rendeletben határozta meg. Az Önkormányzatot megillető tulajdonosi jogok gyakorlásával kapcsolatos feladatok és jogosítványok a Képviselő-testületet illették meg. A Képviselő-testület a vagyongazdálkodási rendeletben előírtaknak megfelelően gyakorolta a tulajdonosi jogokat. Az FB a Gt. tv. előírásának megfelelően minden évben írásbeli jelentést készített a számviteli beszámolóról, amelyet a Képviselő-testület a BÁVÜ Nkft. számviteli beszámolójával együtt tárgyalt.

A Képviselő-testület rendeletben határozta meg a hulladékszállítással és kezeléssel kapcsolatos **díjtételeket**. A hulladékkezelési közszolgáltatás díjának meghatározása évente történt. A hulladékkezelési díj megállapításához szükséges, a 64/2008. (III. 28.) Korm. rendeletben előírt díjkalkulációs sémát vagy díjképletet nem határoztak meg. A Képviselő-testület a 2008-2010., illetve 2012. évekre vonatkozó díjjavaslatot elfogadta, a 2011. évi hulladékkezelési díjat az előző évi szinten tartotta. A 2012. évben a díjat kétszer módosították.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban 674,3 millió Ft működési célú és 21,4 millió Ft fejlesztési célú **támogatást** adott a BÁVÜ Nkft. részére. A fejlesztési célú pénzeszközátadással kapcsolatban megállapodást kötettek szeméttelapi út felújítására, konténerszállító jármű, szivattyú és áramfejlesztő berendezés beszerzésére.

Az Önkormányzat 2010-2011. évi belső ellenőrzési tervében szerepelt a BÁVÜ Nkft. szabályszerűségi ellenőrzése. A tervezett **belső ellenőrzés** célja a közfoglalkoztatás jogszerűségének, a pénzügyi elszámolások szabályozottságának ellenőrzése volt. A 2010. évi ellenőrzés elmaradt, és a 2011. évre átütemezett ellenőrzésre sem került sor.

A BÁVÜ Nkft. Számviteli politikája nem tartalmazta a közhasznú szervezetekre vonatkozó speciális nyilvántartási és beszámolási szabályokat Számv. tv. és a Közh. tv. előírásai ellenére. A Számv. tv.-ben előírt eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát a BÁVÜ Nkft. elkészítette, azonban a tárgyi eszközök leltározása vonatkozásában 2012. január 1-jétől nem felelt meg a Számv. tv. szerinti leltározási kötelezettség előírásának, amely legalább háromévenkénti mennyiségi leltárfelvételt ír elő. Selejtezési szabályzatot nem készítettek. A Számv. tv.-ben előírtakat megsértve az eszközök és források értékelési szabályzatát az ellenőrzött időszakban a BÁVÜ Nkft. nem készítette el. A

Számv. tv. előírásai szerint BÁVÜ Nkft. a 2011. évtől önköltségszámítási szabályzat készítésére vált kötelezetté, de az előírás ellenére szabályzatkészítési kötelezettségüknek nem tettek eleget. A pénzkezelési szabályzatot az előírt tartalommal elkészítették. A Számviteli politika keretében elkészített **számviteli szabályzatokat** – a pénzkezelési szabályzat kivételével – a Számv. tv.-ben előírtak ellenére nem aktualizálták annak ellenére, hogy a mulasztásra a könyvvizsgáló a 2009. és a 2010. évi beszámoló könyvvizsgálatát követően vezetői levélben felhívta az ügyvezető figyelmét. A számlarend nem felelt meg a Számv. tv. előírásainak, mert nem tartalmazta a számlakeretet, az alkalmazott számlák számjelét és megnevezését teljes körűen, a munkaszámok rendszerét, a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát. A BÁVÜ Nkft. a bizonylati rend készítési kötelezettségének az ellenőrzött időszakban a Számv. tv. előírása ellenére nem tett eleget.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban az üzleti terv készítéséről a SZMSZ_{1,2} előírásával összhangban gondoskodott, amelyeket a Képviselő-testület elfogadott. A BÁVÜ Nkft. feladatainak ellátásához az Önkormányzattól vagyongazdálkodásba nem vett át **vagyont**, vagyongazdálkodási szerződést nem kötött. Az Önkormányzat a vagyongazdálkodási rendeletben foglaltaknak megfelelően a tulajdonában lévő eszközök használatára bérleti, illetve használati szerződéseket kötött a BÁVÜ Nkft.-vel. A belső szabályzatokban a BÁVÜ Nkft. a közfeladat ellátásával kapcsolatos elszámolások elkülönített nyilvántartását nem írta elő. A BÁVÜ Nkft. vagyonának nyilvántartása során – a mintavétellel kiválasztott és ellenőrzött tételek alapján – szabályszerűen járt el. Az immateriális-, és tárgyi eszközök állománynövekedésének, valamint a beszerzett eszközök értékcsökkenésének elszámolása megfelelt a vonatkozó szabályozásnak. A beszerzett eszközök állományba vétele, üzembe helyezése megtörtént. A 2008. március 1-jével egyesüléssel létrejött BÁVÜ Nkft. az átvett tárgyi eszközök könyv szerinti értéke helyett a tárgyi eszközök jogelődök által nyilvántartott bruttó érték alapul vételével számolta el az értékcsökkenést az ellenőrzött időszakban. A Számv. tv.-ben előírtak alapján az átalakuló gazdasági társaság vagyonszerzésének a könyv szerinti értéket kell tartalmaznia. A helytelen költségelszámolás a BÁVÜ Nkft. eredményét kedvezőtlenül befolyásolta, rontotta.

A BÁVÜ Nkft. gazdálkodására vonatkozó tulajdonosi tájékoztatás előírásait az ellenőrzött időszakban az SZMSZ_{1,2} szabályozta. A BÁVÜ Nkft. éves számviteli **beszámolóit** elkészítette, ugyanakkor üzleti jelentést az ellenőrzött időszakban nem készített. Az üzleti jelentés hiánya miatt a könyvvizsgáló a 2012. éves beszámolóra vonatkozó jelentését korlátozó véleménnyel látta el. A BÁVÜ Nkft. a 2008., 2009. és 2011. években nem az előírt határidőben teljesítette az éves számviteli beszámoló közzétételi kötelezettségét. A BÁVÜ Nkft. a 2008-2012. közötti időszakban a Közh. tv. és a Civil tv. előírásai ellenére a közhasznúsági jelentés, illetve közhasznúsági melléklet készítési kötelezettségének nem tett eleget. A szabálytalanságra az FB nem hívta fel a figyelmet. A BÁVÜ Nkft. az Áht.₂ alapján kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetten belüli, helyi önkormányzatok alszektorba tartozó szervezetnek minősül, így 2012. január 1-jétől adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezett az államháztartásért felelős miniszter felé, amelynek nem tett eleget.

A **könyvvizsgáló** a BÁVÜ Nkft. 2008-2010. éves beszámolójáról megállapította, hogy az megbízható és valós képet ad a társaság vagyoni, pénzügyi és jöve-

delmi helyzetéről. A 2011. évre véleménye korlátozása nélkül figyelemfelhívással élt, mivel a BÁVÜ Nkft. az előző évek eredményes gazdálkodását követően 82,4 millió Ft-os veszteséggel zárta az évet, így a saját tőke értéke nem érte el a jegyzett tőke összegét. A saját tőke összege a 2011. évben -64,6 millió Ft volt. A könyvvizsgáló 2012. évre vonatkozóan korlátozó véleményt adott ki, mert a BÁVÜ Nkft. nem készítette el az üzleti jelentését. A BÁVÜ Nkft. vesztesége miatt kialakult tőkehelyzet rendezésére 68,1 millió Ft-ot tőketartalékba helyezett. A BÁVÜ Nkft. ezt az összeget a 2012. évi beszámoló mérlegében lekötött tartalékként szerepeltette. A könyvvizsgáló nem jelezte a hibás elszámolást, a korlátozó záradékban nem hívta fel a Képviselő-testület figyelmét a hibás elszámolásra és annak lehetséges következményeire.

A hulladékgazdálkodási közfeladat **értékesítés nettó árbevételeinek** elszámolása során a BÁVÜ Nkft. szabályszerűen járt el. A bevételek előírása és kiszámlázása a belső szabályozásnak megfelelően történt, a bevételeket a megfelelő számlacsoportban számolták el. Az alkalmazott szolgáltatási díjak megfeleltek a belső szabályozásnak és a tulajdonosi követelményeknek. A hulladékgazdálkodási közfeladat **anyagjellegű ráfordításainak** elszámolása során a BÁVÜ Nkft. szabályszerűen járt el. A költségek elszámolása a jogszabályi előírásoknak és a belső szabályozásnak megfelelően történt. A költségelszámolást megalapozó dokumentumok rendelkezésre álltak. A költségeket a megfelelő költségcsoportra, közfeladatra számolták el.

A BÁVÜ Nkft. éves **díj javaslatai** tartalmazták az éves hulladékkezelési díj kialakításának tényezőit, az előző évi hulladékkezelési díj számításánál figyelembe vett tényezők tényleges megvalósulását, azonban a hulladékkezelési díj mértékére a következő évi tervezett bevételek és költségtelek elemzése nélkül tettek javaslatot. A közszolgáltató díjkalkulációs javaslatában a közszolgáltatás nyújtása során várható költségek mellett a díjcsökkentő tényezőket (pl. állami, önkormányzati támogatások, melléktermékek hasznosítása) be kell mutatni a 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet alapján. Ez azonban nem történt meg. A BÁVÜ Nkft. a rendelettel ellentétben nem mutatta ki, hogy a költségek ellentételezésére milyen összegű önkormányzati támogatást, illetve a begyűjtött hulladékok hasznosításából milyen mértékű bevételt realizálhat. A BÁVÜ Nkft. nem tett eleget a jogszabályi előírásoknak, önköltségszámítás hiánya miatt a közszolgálati díjak megállapítására készített díjkalkuláció nem volt megalapozott.

Az **ÁSZ** a 2012. évben Bányterenyé Város Önkormányzata pénzügyi helyzetét ellenőrizte. A polgármesternek címzett javaslatot, miszerint terjesszen intézkedési tervet a Képviselő-testület elé a BÁVÜ Nkft. pénzügyi stabilitásának megteremtése érdekében hasznosították.

A fentiekben leírtak összegzéseként az alábbi megállapításokat tesszük:

A tulajdonosi monitoring rendszer a jogszabályi előírásoknak megfelelően működött, azonban a feltárt kockázatok rámutatnak ennek elégtelenségére. Az ügyvezetés mellett mind az FB, mind a könyvvizsgáló mulasztásai hozzájárultak feltárt kockázatok kialakulásához. A belső ellenőrzés nem segítette elő a kockázatok feltárását. Az ellenőrzött időszakban a BÁVÜ Nkft. számviteli rendszerének szabályozottsága súlyos hiányosságokat mutatott. Pénzügyi kockázat

két területen jelentkezett, egyrészt a díjhátralékok nem jogszabályban meghatározott módján történő behajtásából, másrészt az önköltségszámítás hiánya miatt a közszolgálati díjak megállapítására készített díjkalkuláció megalapozatlanságából adódóan.

Az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény értelmében a jelentésben foglalt megállapításokhoz kapcsolódó intézkedési tervet köteles az ellenőrzött szervezet vezetője összeállítani, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 30 napon belül az ÁSZ részére megküldeni. Amennyiben az intézkedési tervet határidőben nem küldi meg a szervezet, vagy az nem elfogadható, az ÁSZ elnöke a hivatkozott törvényben foglaltakat érvényesítheti.

A helyszíni ellenőrzés megállapításainak hasznosítása mellett javasoljuk:

Javaslataink célja a Nonprofit Kft. gazdálkodása szabályszerűségének helyreállítása annak érdekében, hogy a szabályozási környezet megfelelően tudja támogatni az átlátható működést.

Javasoljuk a Bátorterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatójának:

1. A BÁVÜ Nkft. a bizonylati rend készítési kötelezettségének az ellenőrzött időszakban a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés d) pontjának előírása ellenére nem tett eleget. A BÁVÜ Nkft. a 2011. évtől önköltség számítási szabályzat készítésére vált kötelezetté, de a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés c) pontjában előírtak ellenére szabályzatkészítési kötelezettségének nem tett eleget, valamint nem készítette el a számviteli politika részeként a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés b) pontja szerint az eszközök és források értékelési szabályzatát.

A társaságnál az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata az ingatlanok esetében öt évenkénti mennyiségi leltárfelvételi kötelezettség tartalmazott. A szabályzat a tárgyi eszközök leltározása vonatkozásában 2012. január 1-jétől nem felelt meg a Számv. tv. 69. § (3) bekezdése szerinti leltározási kötelezettség előírásának, mivel az eszközök folyamatos mennyiségi nyilvántartás mellett is legalább háromévenkénti mennyiségi leltárfelvételt ír elő, így a szabályzatban előírt öt éves periódus nem felelt meg a jogszabályi előírásoknak. Az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzata a csökkent értékű és feleslegessé vált készletekre vonatkozóan hivatkozást tartalmazott a selejtezési szabályzatban rögzített eljárásra, de selejtezési szabályzatot nem készítettek, az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatát a Számv. tv. 14. § (11) bekezdésében előírtak ellenére nem aktualizálta.

A számlarend nem felelt meg a Számv. tv. 161. § (2) bekezdése előírásainak, mert nem tartalmazta a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát.

Javaslat:

Intézkedjen a szabályozási hiányosságok megszüntetésére, ennek keretében

- a) készítse el és léptesse hatályba a Bizonylati rendjét, az Önköltségszámítási szabályzatát, az eszközök és források értékelési szabályzatát, valamint a Selejtezési szabályzatát;
 - b) aktualizálja az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, annak keretében rendezze a mennyiségi leltárfelvétel gyakoriságát;
 - c) egészítse ki a számlarendjét a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatával.
2. A BÁVÜ Nkft. az Áht.₂ 109. § (8) bekezdésének értelmében közzétett nemzetgazdasági miniszteri közlemény alapján kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetten belüli, a helyi önkormányzatok alszektorba tartozó szervezetnek minősül. Így 2012. január 1-jétől adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezett az államháztartásért felelős miniszter részére. Az Ávr. 7. számú melléklet 29. pontjának megfelelő tartalmú adatszolgáltatást a BÁVÜ Nkft. 2012. évben nem tett eleget.

A Közh. tv. 19. § (1) bekezdése 2011. december 31-éig hatályos előírása alapján a BÁVÜ Nkft. az éves számviteli beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági jelentés készítésére volt kötelezett. A 2012. évtől a Civil tv. 46. § (1) bekezdésében előírtak szerint éves beszámolójához közhasznúsági melléklet készítési kötelezettsége volt, melynek nem tett eleget. A társaság elmulasztotta továbbá a Számv. tv. 19. § (1) bekezdése szerinti üzleti jelentés elkészítését.

A Hgt.₁. 26. §-a, illetőleg a 2013. január 1-jétől hatályos Hgt.₂. 52. §-a előírásai szerint, továbbá a közszolgáltatási szerződés II. pontja alapján a társaság a díjhátralékok felszólításának eredménytelensége esetén a felszólítás igazolása mellett kezdeményezi a díjhátralék adók módjára történő beszedését a jegyzőnél (2013. január 1-jétől pedig a NAV-nál). A BÁVÜ Nkft. a 2008-2012. években elmulasztotta a díjhátralék adók módjára történő beszedésének kezdeményezését.

Javaslat:

Gondoskodjon a jogszabályi előírások szerinti gyakorlat és szabályos működés biztosítására, ezen belül:

- a) intézkedjen a társaság üzleti jelentéskészítési kötelezettségének, továbbá a közhasznúsági tevékenységével összefüggésben a közhasznúsági melléklet készítési kötelezettségének teljesítése, valamint a kormányzati szektorba sorolásával összefüggő adatszolgáltatási kötelezettségének 2012. évi pótlólagos, azt követően folyamatos teljesítése iránt;
- b) intézkedjen a még fennálló díjhátralék adók módjára történő beszedésének kezdeményezése iránt.

Javasoljuk Bátonyterenye Város Önkormányzata Polgármesterének:

1. A BÁVÜ Nkft. az Áht.₂ 109. § (8) bekezdésének értelmében közzétett nemzetgazdasági miniszteri közlemény alapján kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezeten belüli, a helyi önkormányzatok alszektorba tartozó szervezetnek minősül. Így 2012. január 1-jétől adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezett az államháztartásért felelős miniszter részére. Az Ávr. 7. számú melléklet 29. pontjának megfelelő tartalmú adatszolgáltatást a BÁVÜ Nkft. 2012. évben nem készített.

A Közh. tv. 19. § (1) bekezdése 2011. december 31-éig hatályos előírása alapján a BÁVÜ Nkft. az éves számviteli beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági jelentés készítésére volt kötelezett. A 2012. évtől a Civil tv. 46. § (1) bekezdésében előírtak szerint éves beszámolójához közhasznúsági melléklet készítési kötelezettsége volt, melynek nem tett eleget. A társaság elmulasztotta továbbá Számv. tv. 19. § (1) bekezdése szerinti üzleti jelentés elkészítését.

Javaslat:

Gondoskodjon a jogszabályi előírások szerinti gyakorlat és szabályos működés biztosítására, ezen belül:

kezdeményezze az adatszolgáltatási mulasztások körülményeinek kivizsgálását és a fegyelemi felelősség érvényesítését.

Javasoljuk Bátonyterenye Város Önkormányzata Jegyzőjének:

1. Az Önkormányzat belső ellenőrzése az ellenőrzéseivel a hulladékgazdálkodás, mint közfeladat-ellátás szabályszerű teljesítéséhez, valamint az önkormányzati vagyon megóvásához ellenőrzéseivel nem járult hozzá. A 2010. évi, 2011. évre átütemezett ellenőrzés elmaradt. 2012-re az éves belső ellenőrzési tervben a társaság ellenőrzését nem tervezték.

Intézkedjen a jogszabályi előírások szerinti gyakorlat és a szabályos működés biztosítására, ezen belül:

Javaslat:

fordítson kiemelt figyelmet arra, hogy az önkormányzat belső ellenőrzése az ellenőrzéseivel a hulladékgazdálkodás, mint közfeladat-ellátás szabályszerű teljesítéséhez, valamint az önkormányzati vagyon megóvásához ellenőrzéseivel járuljon hozzá.

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. AZ ÖNKORMÁNYZAT KÖZFELADAT-ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

1.1. A közfeladat-ellátás megszervezése és a feladatellátás feltételrendszerének kialakítása

A köztisztaság és a településtisztaság biztosítása az Ötv. 8. § (1) bekezdése¹ alapján az önkormányzat törvényi kötelezettsége. Az Önkormányzat közigazgatási területén a szilárd hulladék gyűjtése, ártalmatlanítása, hasznosítása és a közterületek tisztántartása feladatának ellátásáról közszolgáltatás megszervezése útján gondoskodott.

A **Képviselő-testület** az SZMSZ_{1,2}-ben **előírta** az települési hulladék vegyes (ömlesztett) begyűjtése, szállítása, átrakása **ellátásának kötelezettségét**.

Az Önkormányzat **2006-2010. évekre szóló gazdasági programja** a városi lakossági hulladék elszállítására, mint kötelező közszolgáltatásra, valamint a szeméttelep üzemeltetésére jogosultként az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő BÁVÜ Kht.²-t nevezte meg. A Képviselő-testület prioritásként rögzítette a városi közszolgáltatás színvonalának fejlesztését. Feladatként jelölte meg, hogy a középtávú hulladékgazdálkodási program alapján, pályázati eszközökkel korszerűsíteni kell a tároló edényzetet, azok elhelyezését, folyamatosan biztosítani kell a városi szeméttelep biztonságos, környezetkímélő üzemeltetését.

A **2011-2014. évekre szóló gazdasági program** célként tűzte ki a kommunális hulladéklerakó fejlesztésének pályázati lehetőségek kihasználásával, illetve tőkéstársak bevonásával történő megvalósítását, valamint a hulladékkezelési közszolgáltatási díj felülvizsgálatát. Tervezték a díjak felülvizsgálatakor a gyűjtőedények mérete szerinti differenciálását, illetve a mennyiség szerinti fizetés elvének bevezetését.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban biztosította a szeméttelep üzemeltetését, továbbá a hulladékkezelési közszolgáltatási díj tervezett felülvizsgálatára az ellenőrzött időszakban sor került.

A Hgt.₁ 35. § (1) bekezdésében foglalt előírással ellentétben az **Önkormányzat** az ellenőrzött időszakban **nem rendelkezett hulladékgazdálkodási terv-**

¹ A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatként a hulladékgazdálkodást 2013. január 1-jétől az Möt. 13. § (1) bekezdés 19. pontja írja elő.

² A BÁVÜ Kht. 2008. március 1-jén átalakult BÁVÜ Nkft.-vé.

vel³. A jegyző hulladékgazdálkodási feladatairól és hatásköréről szóló 241/2001. (XII. 10.) Korm. rendelet⁴ 1. § e) és f) pontjaiba foglalt feladatainak a jegyző nem tett eleget, mivel **a hulladékgazdálkodási tervet nem készítette elő** és a **hulladékgazdálkodási terv hiányában** annak végrehajtásáról kétévente **nem számolt be**.

A 2013. évtől hatályos Hgt.₂ 78. § (3) bekezdésének megfelelően a BÁVÜ Nkft., mint közszolgáltató 2013-2016. évekre vonatkozóan elkészítette a közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervet, amit az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség 2013. júliusában jóváhagyott.

A Képviselő-testület a **közfeladatok ellátásáról** a BÁVÜ Kht.-vel kötött, 2003. január 1-jétől érvényes **Közszolgáltatási szerződésben gondoskodott**. A BÁVÜ Nkft. a közfeladatok ellátására szerződött BÁVÜ Kht. jogutódjaként végezte tevékenységét. A szilárd hulladék összegyűjtésére, elszállítására és kezelésére vonatkozó **Közszolgáltatási szerződés tíz éves időtartamra jött létre**. A Közszolgáltatási szerződést az ellenőrzött időszakban a lakossági hulladékkezelésre vonatkozó díjtételek változása miatt módosították. A **Közszolgáltatási szerződés megfelelt** a 224/2004. (VII. 22.) Korm. rendelet 11-14. §-aiban előírt **tartalmi követelményeknek**.

A Közszolgáltatási szerződésben meghatározták a hulladékkezelési tevékenység minőségi ismérveit, feladatait, a feladatellátás módját, a közszolgáltatás teljesítésének gyakoriságát, az adatnyilvántartás és adatszolgáltatás kötelezettségét, a finanszírozás elveit és módszereit, valamint az igazolt díjhátralék kiegyenlítésének eljárási szabályait.

A Közszolgáltatási szerződés 2012. december 31-én lejárt. Az Önkormányzat a 180/2012. (XII. 28.) számú határozatában a szerződés hatályának meghosszabbításáról döntött azzal, hogy a 2013. évi költségvetés összeállításakor figyelembe veszi a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást végző BÁVÜ Nkft. működőképességének biztosításához esetlegesen szükségessé váló díjkiegészítés összegét. A Közszolgáltatási szerződést a két szerződő fél 2013. december 31-ig meghosszabbította.

A Közszolgáltatási szerződés a Hgt.₁ 26. § (3) bekezdésében előírtaknak megfelelően tartalmazta, hogy a díjhátralékosok felszólításának eredménytelensége esetén a díjhátralék keletkezését követő 90 nap elteltével, a felszólítás igazolása mellett a megbízott a díjhátralék adók módjára történő beszedését kezdeményezi a jegyzőnél. A jegyző a díjhátralékot adók módjára beszedi, s az így befolyt díjat 8 napon belül átutalja. A BÁVÜ Nkft. a **2008-2012. években nem kezdeményezte díjhátralék adók módjára történő beszedését**.

A BÁVÜ Nkft. 2011. június 29-én megbízási **szerződést kötött** egy behajtó céggel az elismert, lejárt **követelésállomány behajtására**, nyilvántartására.

³ A Hgt.₂ 78 § (1) bekezdésében előírtak alapján 2013. január 1-jétől a közszolgáltató – legalább 3 évente – közszolgáltatói hulladékgazdálkodási tervet készít. A 2013. január 1-jei időszakot megelőzően hulladékgazdálkodási terv készítési kötelezettsége az Önkormányzatnak volt.

⁴ 2013. január 1-jétől hatálytalan

Az alkalmazott gyakorlat **ellentétes volt a Hgt.₁ 26. § (3) bekezdésében⁵ előírtakkal**, amely szerint a 90 napot meghaladó díjhátralék adó módjára történő behajtását a települési önkormányzat jegyzőjénél kell kezdeményezni.

A megbízási szerződésben rögzítették, hogy az ügyféllátogatás egyszeri díja (2000 Ft + áfa) a BÁVÜ Nkft.-t terheli, illetve a behajtó cég jogában áll az ügyféllátogatás többletköltségét az adóssal megfizettetni. Amennyiben a BÁVÜ Nkft. a behajtásra átadott díjak részben vagy egészben történő elengedéséről dönt, úgy az elengedett díjak 50%-át köteles megtéríteni a behajtó cég részére. A behajtó cég 2011-2012-ben lakossági díj tartozásból 4676,6 ezer Ft-ot hajtott be, az ügyfelektől beszedett adminisztrációs díj 2162,5 ezer Ft volt. A közületi személyszállítás díjából behajtásra került 512,6 ezer Ft, ügyfelektől beszedett adminisztrációs díj 146,7 ezer Ft. A megállapodás szerinti elszámoláskor, kompenzálás keretében a behajtó cég 177,8 ezer Ft-ot utalt át a BÁVÜ Nkft.-nek.

A közfeladat-ellátás számon kérhető követelményeit a **Közzolgáltatási szerződés** nem rögzítette, **szakmai beszámolási kötelezettséget nem írt elő**.

Az Önkormányzat a kizárólagos önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságoknál a 2008. évben a feladatok átszervezéséről döntött, melynek eredményeként 2008. február 29-én összevonta a Lakásgazdálkodási Nonprofit Kft.-t a BÁVÜ Kht.-val (2. számú melléklet). Az átszervezést követően a BÁVÜ Nkft. tevékenységei a közterületek tisztántartása, a nem veszélyes hulladék gyűjtése, hulladék újrahasznosítása, szennyeződésmegelőzés, egyéb hulladékkezelés, ingatlankezelés, zöldterület-kezelés, valamint építményüzemeltetés, temetkezés, temetkezést kiegészítő szolgáltatás voltak (1. számú melléklet).

A Képviselő-testület a BÁVÜ Nkft. tevékenységének, pénzügyi helyzetének átvilágításáról döntött⁶. Az átvilágítás határideje 2011. április 30-a volt. A Képviselő-testület a BÁVÜ Nkft. átvilágításáról készített **szakértői jelentést**, az ahhoz kapcsolódó **előterjesztést nem tárgyalta**.

A Correct Könyvvizsgáló és Pénzügyi Tanácsadó Kft. 2011. március 29-ei dátummal „*Szakértői tanulmány a Bátorfyerenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft helyzetértékeléséről*” című dokumentumot készített. A dokumentáció kitért a Közzolgáltatási szerződésben előírt díjkalkulációs séma elkészítésnek kötelezettségére, valamint megállapítja, hogy a BÁVÜ Nkft. nem rendelkezett olyan nyilvántartással, amely alapján a bevételek tevékenységek szerinti bontásban kimutathatók, így a társaság követelés és kötelezettség nyilvántartása és a követelések behajtási rendszere sem megfelelő.

A Képviselő-testület a Hgt.₁ 23. §-ában⁷ előírt kötelezettségének eleget tett és **rendeletben⁸ állapította meg** a köztisztasággal és a szervezett **köztisztasági közzolgáltatás** kötelező igénybevételével kapcsolatos **közfeladatait**.

⁵ 2013-tól a Hgt.₂ 52. § (3) bekezdése alapján a díjhátralék adók módjára történő behajtását a követelés jogosultja a NAV-nál kezdeményezi.

⁶ 188/2010. (XII. 29.) számú határozat

⁷ 2013. január 1-jétől a Hgt.₂ 35. §-a

⁸ 1/1996. (I. 22.) számú önkormányzati rendelet

A rendeletet az ellenőrzött időszakban – a 2011. évet kivéve – a kommunális hulladékok kötelező elszállítására, elhelyezésére, kezelésére vonatkozó díjak és kedvezmények változása miatt módosították. A rendelet a Hgt.₁ 23. § a) pontjának megfelelően tartalmazta a közszolgáltatással ellátott terület határait, amelyen belül a közszolgáltató rendszeresen köteles ellátni a feladatait.

A rendelet tartalmazta a közszolgáltatás ellátásának rendjét, a közszolgáltató és az ingatlantulajdonos ezzel összefüggő jogait és kötelezettségeit. Tartalmazta az ingatlantulajdonost terhelő díjfizetési kötelezettséget, az alkalmazható díj legmagasabb mértékét, megfizetésének rendjét is.

Az ellenőrzött időszakban az **Önkormányzat közvagyont nem adott vagyongezelésbe** a BÁVÜ Nkft.-nek. A Gyula-aknai kommunális hulladéklerakóhelyet, a kapcsolódó létesítményekkel és földterülettel bérleti szerződés keretében bocsátotta rendelkezésre. Az Önkormányzat a BÁVÜ Kht.-vel 2000. április 1-jén kötött **bérleti szerződésben határozta meg a közfeladat-ellátást szolgáló bérbe adott közvagyon** körét. A bérleti szerződés 10 éves időtartamra jött létre, amely időtartamot a 2008. évben határozatlan idejűre módosították⁹.

Az ingatlanvagyon-kataszter és a tulajdoni lap adatai szerint a földrészlet 200 818 m² nagyságú, külterületi ingatlan, amelyen egy 100 m²-es üzemi ingatlan található. Az éves bérleti díj összege 2003. január 1-től változatlan (4,9 millió Ft + áfa). A bérleti szerződés szerint a bérlő gondoskodik a lerakóhely folyamatos működőképességének fenntartásáról, karbantartásáról, valamint biztosítja az élet- és vagyonvédelmet.

Az Önkormányzat 2006. január 23-ától a közfeladat megfelelő színvonalú ellátása érdekében, üzemeltetésre, kezelésre **hulladékgyűjtő és szállító járművet, nyesedékaprító berendezést, valamint hulladékszállító konténerket** bocsátott a BÁVÜ Kht. rendelkezésére. A Polgármesteri hivatal főkönyvi kivonatában ezek az eszközök az Áhsz. 9. számú mellékletében előírtaknak megfelelően az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök között szerepeltek. Az eszközök használatáért a BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban nem fizetett bérleti díjat.

Az eszközök bérleti díja 3 millió Ft + áfa éves összegben került meghatározásra 2006-ban. A Képviselő-testület 2008. január 1-jei hatállyal a BÁVÜ Nkft.-t terhelő bérleti díj fizetési kötelezettséget felfüggesztette.

A Polgármesteri hivatal az ellenőrzött időszakban a Leltárkészítési és leltározási szabályzatában előírtaknak megfelelően **eleget tett a hulladéklerakóra vonatkozó mennyiségben történő leltározási kötelezettségének**, amit bizonylatokkal alátámasztottak.

A Polgármesteri hivatal 2005. január 1-től érvényes és 2006. január 1-én módosított Leltárkészítési és leltározási szabályzata előírásai szerint a tárgyi eszközök és az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök leltározását évenként, mennyiségi felvétellel kellett végrehajtani.

⁹ 235/2008. (XII. 22.) számú határozat

A közfeladat-ellátását szolgáló jármű, nyesedékaprító berendezés, valamint hulladékszállító konténerek nyilvántartása a Polgármesteri hivatal főkönyvi könyvelésében az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök között szerepelt. A **2008-2011. években** a leltározást egyeztetés alapján végezték el, **mennyiségi leltárfelvétel** a Számv. tv. 69. § (3) bekezdése és az Áhsz. 37. § (3) bekezdésének előírása **ellenére nem történt**, az analitikus és főkönyvi nyilvántartásokat a BÁVÜ Nkft. igazolása alapján helyesbítették. Az Áhsz. 37. § (4) bekezdése 2010. januártól előírta, hogy az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközöket az üzemeltetőnek évenkénti leltározás alapján elkészített, hiteles dokumentummal kell alátámasztani. A 2010-2011. években a Polgármesteri hivatal az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök BÁVÜ Nkft. által hitelesített, leltározási dokumentumával nem rendelkezett. **A 2012. évben** az eszközök mennyiségi felvétellel történő **leltározását elvégezték**.

1.2. **A közfeladat-ellátás felügyelete és a tulajdonosi jogok érvényesítése**

Az Önkormányzat a **gazdasági társaságok feletti tulajdonosi jogok gyakorlásának szabályait a vagyongazdálkodási rendeletben határozta meg**. A rendelet előírásai szerint az Önkormányzat többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság esetében a Képviselő-testület döntött az Alapító Okirat jóváhagyásáról és módosításáról, a törzstőke felemeléséről és leszállításáról, a társaság más társasággal való egyesüléséről, beolvadásáról és megszűnéséről, valamint más gazdasági társasági formába történő átalakulásáról, az ügyvezető és a felügyelő bizottsági tagok megválasztásáról, visszahívásáról, a vezető tisztségviselők, felügyelő bizottsági tagok javadalmazási módjáról, a könyvvizsgáló megválasztásáról és visszahívásáról, a beszámoló elfogadásáról, az eredmény felosztásáról, illetve a társaság üzleti tervének jóváhagyásáról. Az egyéb, fel nem sorolt tulajdonosi jogokat a vagyongazdálkodási rendelet 24. § (2) bekezdése szerint a polgármester gyakorolta. A vagyongazdálkodási rendelet 25. § (2) bekezdésében előírtak alapján a társaságok taggyűlésein az Önkormányzatot a polgármester, vagy az általa meghatalmazott személy képviselte.

Az ellenőrzött időszakban a Képviselő-testület döntött a BÁVÜ Kht. – nonprofit gazdasági társasággá történő – átalakulásáról, az ügyvezető igazgató, a felügyelő bizottsági tagok és a könyvvizsgáló megválasztásáról. A **Képviselő-testület** a vagyongazdálkodási rendeletben előírtaknak **megfelelően gyakorolta a tulajdonosi jogokat**. A Képviselő-testület tulajdonosi joggyakorlási jogosítványokat a hulladékgyártó közfeladat ellátásával kapcsolatban nem adott át.

Az ellenőrzött időszakban a **Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság** a BÁVÜ Nkft. üzleti terveit, beszámolóját és a hulladékszállítással és kezeléssel kapcsolatos díjtételekre vonatkozó Képviselő-testületi előterjesztést az SZMSZ_{1,2} előírásainak megfelelően **előzetesen véleményezte**.

Az SZMSZ_{1,2} a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság feladatai tekintetében előírta, hogy a bizottságnak előzetesen véleményeznie kell mindazon ügyeket, amelyek a Gt. tv. szerint a taggyűlés, illetve az alapító kizárólagos hatáskörébe tartozik, valamint az ár- és díjbeszedésre vonatkozó előterjesztéseket.

Az FB a Gt. tv. 35. § (3) bekezdésének megfelelően minden évben írásbeli jelentést készített a számviteli beszámolóról, amelyet a Képviselő-testület a BÁVÜ Nkft. számviteli beszámolójával együtt tárgyalt.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszak éves **üzleti terveit elkészítette**. Az Önkormányzat az üzleti tervek elfogadásának rendjére szabályozással nem rendelkezett, a BÁVÜ Nkft. 2008-2012. évi üzleti terveit a Képviselő-testület elfogadta.

A BÁVÜ Nkft.-re vonatkozó anyagi ösztönzési rendszer szabályozását a 2008-2012. évekre a **Javadalmazási szabályzat** tartalmazta. A 2008-2012. években a Képviselő-testület hatáskörébe tartozott a BÁVÜ Nkft. ügyvezető igazgatója prémium feladatainak kitűzése és teljesítésének elfogadása. A célkitűzések között minden évben első helyen állt a társaság üzleti tervében szereplő tervezett eredmény teljesítése, továbbá a kinnlevőségek értékelése és hatékony behajtási intézkedések megtétele. **A prémium feladatok** teljesítését az ellenőrzött időszakban a Képviselő-testület értékelte. Az értékelések szerint a kitűzött feladatok **nem teljesültek minden évben**. A Képviselő-testület a 2008-2009. évre vonatkozóan az éves személyi alapbér 20%-ának megfelelő prémium kifizetését javasolta, 2010-2012. évekre vonatkozóan nem javasolt prémium kifizetést. A 2008-2009. évben bruttó 906 ezer Ft prémium fizetése történt meg az ügyvezető részére.

A Képviselő-testület az 1/1996. (I. 22.) számú önkormányzati rendelet 1. számú mellékletében határozta meg a hulladékszállítással és kezeléssel kapcsolatos díjtételeket.¹⁰ A hulladékkezelési közszolgáltatás díjának meghatározása évente történt, az önkormányzati rendelet 1. számú mellékletének módosításával. A Közszolgáltatási szerződés szerint a BÁVÜ Nkft. kötelezettsége volt, hogy a közszolgáltatás díjának megállapításához kalkulációt készítsen oly módon, hogy egyéb tevékenységeinek költségét elkülöníti. A hulladékkezelési díj megállapításához szükséges, a 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet 5. §-ban előírt **díjkalkuláció sémáját vagy díjképlet meghatározást** a Közszolgáltatási szerződés és az 1/1996. (I. 22.) önkormányzati rendelet **nem tartalmazott**.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött években – a 2011. év kivételével – javaslatot nyújtott be az Önkormányzatnak a hulladékkezelési díj következő évi összegére. A 2008. évi díjkalkuláció három alternatívát tartalmazott, melyből a legalacsonyabb mértékű díjemelést tartalmazó javaslatot fogadta el a Képviselő-testület. A hulladékkezelési díj kis mértékű emelése miatt a 2008. évre 10,0 millió Ft veszteséget prognosztizáltak. A várható veszteség elkerülése érdekében az Önkormányzat egy hulladékgyűjtő és szállító jármű, valamint a nyesedékaprító berendezés utáni bérleti díj fizetési kötelezettséget felfüggesztette.

A Képviselő-testület a 2008-2010., illetve 2012. évekre vonatkozó díjjavaslatot elfogadta, a 2011. évi hulladékkezelési díjat az előző évi szinten tartotta. A 2012. évben a díjat kétszer módosították.

¹⁰ A 2013. július 12-től hatályos Hgt.₂ 47/A. § (1) bekezdésében előírtak alapján a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási díjat a nemzeti fejlesztési miniszter rendeletben alapítja meg.

A Képviselő-testület 2011 decemberében a 2012. évre 20,0%-os díjemelést hagyott jóvá. A Képviselő-testület a döntését 2012. januárban módosította, mivel az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvény 196. § (2) bekezdésében előírtak szerint a hulladékkezelési díj mértéke a 2012. évben nem haladhatta meg a 2011. évre megállapított legmagasabb értékét. A 2/2012. (I. 26.) számú önkormányzati rendeletben a 205 Ft/ürítés+áfa díjtételt 171 Ft/ürítés+áfa díjtételre csökkentették.

Az Önkormányzat az ellenőrzött időszakban 674,3 millió Ft működési célú és 21,4 millió Ft fejlesztési célú támogatást adott a BÁVÜ Nkft. részére. A működési célú támogatások közfoglalkoztatáshoz kapcsolódtak az "Út a munkához" program keretében. Az Önkormányzat és a BÁVÜ Nkft. 2011. március 30-án **fejlesztési célú pénzeszköztadásra kötött megállapodást.** A megállapodás szerint az Önkormányzat a 2010. évi kötvénykibocsátásból származó forrása terhére gépbeszerzés, beruházás céljából 21,4 millió Ft-ot biztosított elszámolási kötelezettség mellett a BÁVÜ Nkft. részére. A fejlesztési célú pénzeszköztadás a BÁVÜ Nkft. **szeméttelapi út, konténerszállító jármű, szivattyú és áramfejlesztő berendezés** beszerzéséhez szolgált forrásul.

Az éves számviteli beszámolók és a gazdálkodásról készített beszámoló jelentések alapján a BÁVÜ Nkft. a Közszolgáltatási szerződésben meghatározott **feladatait ellátta.**

Az Önkormányzat **belső ellenőrzési** feladatait a 2005. évtől a Bányaterenyei Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulása látta el. Az Önkormányzat éves belső ellenőrzési munkatervét megalapozó kockázatelemzés alapján a **2010-2011. évi belső ellenőrzési tervek tartalmazták a BÁVÜ Nkft. szabályszerűségi ellenőrzésének feladatát.** A 2010. évi tervezett ellenőrzés célja a közfoglalkoztatás jogszerűségének, a pénzügyi elszámolások szabályozottságának ellenőrzése volt. A 2010. évi ellenőrzés elmaradt és a következő évre átütemezték, azonban a 2011. évben nem került sor az átütemezett ellenőrzésre. A 2012. évben az éves belső ellenőrzési tervben a BÁVÜ Nkft. ellenőrzését nem tervezték, belső ellenőrzést nem végeztek.

A 2008-2010. években a polgármester a BÁVÜ Nkft. mérleg szerinti eredményének¹¹ felhasználására az éves beszámolók jóváhagyásra történő előterjesztésével egyidejűleg tett javaslatot. Az Önkormányzat nonprofit gazdasági társaság létrehozásáról döntött, így osztalék kifizetésére nem kerülhetett sor. Az FB az eredmény felhasználására tett javaslatokat minden évben véleményezte.

A BÁVÜ Nkft. a 2011. évben veszteséges volt. A **Képviselő-testület** a 173/2012. (XI. 30.) számú határozatában, a Gt. tv. 143. § (3) bekezdésének megfelelően **döntött a BÁVÜ Nkft. veszteségének rendezéséről.**

A Képviselő-testület a 7,0 millió Ft jegyzett tőkét megnövelte 7,1 millió Ft-ra. A fedezetet az Önkormányzat költségvetésében biztosította. A tőkehelyzet további rendezése érdekében 68,1 millió Ft tőketartalékot bocsátott a BÁVÜ Nkft. rendel-

¹¹ A BÁVÜ mérleg szerinti eredménye 2008-ban 5,4 millió Ft, 2009-ben 2,3 millió Ft, 2010-ben 0,7 millió Ft., 2011. évben - 82,4 millió Ft, a 2012. évben 2,3 millió Ft volt.

kezésére. A 2012. évi beszámoló mérlegadatai szerint a saját tőke az előző évi - 64,6 millió Ft-ról 5,9 millió Ft-ra nőtt, amely nem érte el a jegyzett tőke összegét.

A Képviselő-testület a 2008-2010., 2012. évi pozitív mérleg szerinti eredmény eredménytartalékba helyezéséről döntött.

A Képviselő-testület tulajdonosi jogkörében eljárva a 2011. évben 20,0 millió Ft összegű készfizető kezességet vállalt¹² a BÁVÜ Nkft. folyószámlahitel szerződésével kapcsolatban. A 2011. december 31-én fennálló tartozás 19,4 millió Ft volt. A 2012. évben a számlavezető pénzügyintézet többször felszólította az Önkormányzatot a tartozás kiegyenlítésére. A 2012. évben sor került a készfizető kezesség érvényesítésére, 19,5 millió Ft összegben. Az Önkormányzat, mint tulajdonos helytállt a BÁVÜ Nkft. tartozásaiért, amely fedezetére éven belüli hitelt vett fel 18,3 millió Ft összegben. A BÁVÜ Nkft.-vel szemben a készfizető kezességből adódó terheket követelésként írta elő. A BÁVÜ Nkft. a követelést úgy teljesítette az Önkormányzat felé, hogy átutalt 15,2 millió Ft-ot, valamint 4,3 millió Ft összegű kompenzálásra került sor.

2. A BÁVÜ NKFT. KÖZFELADAT-ELLÁTÁSSAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGE

2.1. A BÁVÜ Nkft. gazdálkodásának szabályozottsága

A BÁVÜ Nkft. középtávú fejlesztési tervvel az ellenőrzési időszakban nem rendelkezett.

A BÁVÜ Nkft. a Számv. tv. 14. § (5) bekezdésében előírt **számviteli politikát** és annak részeként az eszközök és források leltárkészítési és leltározási szabályzatát, valamint a pénzkezelési szabályzatot a Számv. tv. 14. § (9) bekezdése¹³ előírásainak megfelelően a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül **elkészítette**.

A Számviteli politika nem tartalmazta a közhasznú szervezetekre vonatkozó speciális nyilvántartási és beszámolási szabályokat Számv. tv. 14. § (3)-(4) bekezdései és a Közh. tv. 19. § (1) bekezdésében előírtak ellenére.

A Számv. tv. 14. § (5) bekezdés a) pontjában előírt **eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatát a BÁVÜ Nkft. elkészítette**, azonban a Számv. tv. 14. § (11) bekezdésében előírtak ellenére **nem aktualizálta**. A leltározási szabályzat a tárgyi eszközök leltározása vonatkozásában 2012. január 1-jétől **nem felelt meg** a Számv. tv. 69. § (3) bekezdése szerinti leltározási kötelezettség előírásának, amely mennyiségi és értékbeni nyilvántartás mellett is legalább háromévenkénti mennyiségi leltárfelvételt ír elő, míg a szabályzatban az ingatlanok esetében öt évenkénti mennyiségi leltárfelvételi kötelezettség szerepelt. A leltározási szabályzat a csökkent értékű és feleslegessé

¹² 27/2011. (III. 30.) számú határozat

¹³ 2009. január 1-jétől a Számv.tv. 14. § (11) bekezdése

vált készletekre vonatkozóan hivatkozást tartalmazott a selejtezési szabályzatban rögzített eljárásra, de **selejtezési szabályzatot nem készítettek**.

A leltározási szabályzat a leltározásért való felelősséget szabályozta, de a leltárhányért való felelősséget nem. Leltárhányért való felelősség és kártérítési felelősség a BÁVÜ Nkft.-nél a nyilvántartás és leltározás szabályozásának hiányossága miatt nem volt megállapítható az ellenőrzött időszakban.

A BÁVÜ Nkft. a raktári anyagok kezelésére, nyilvántartására önálló munkakörben foglalkoztatott munkavállalót a 2008-2012 években. A raktári anyagkészletről nem vezetett mennyiségi és értékbeli nyilvántartást. A munkavállalók kezelésébe, használatába adott raktári készletek, munkaeszközök, berendezések, felszerelések, személyi használatú tárgyi eszközök személyi nyilvántartási rendszerét nem alakították ki. A BÁVÜ Nkft. 2011. évi beszámolója elfogadásakor a Képviselő-testület megállapította, hogy a 2008-2010. években a vagyonkezelés hanyagul működött. A 2011. májusban végrehajtott mennyiségi leltározás során feltárták, hogy a nyilvántartás és a tényleges eszközállomány jelentősen eltér, így például a nyilvántartásban szerepelt olyan gépjármű, amelyet korábban már értékesítettek.

A Számv. tv. 14. § (5) bekezdés b) pontjátban előírtakat megsértve az **eszközök és források értékelési szabályzatát** az ellenőrzött időszakban a BÁVÜ Nkft. **nem készítette el**, kizárólag a jogelőd társaság szabályzata állt rendelkezésre.

A Számv. tv. 14. § (7) bekezdés előírásai szerint amennyiben a költségnevek szerinti költségek együttes összege az ötszáz millió forintot meghaladja, az ezt követő évtől kezdődően a végzett szolgáltatások önköltségét az önköltségszámítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerinti utókalkuláció módszerével kell megállapítani. A BÁVÜ Nkft. a 2011. évtől **önköltségszámítási szabályzat** készítésére kötelezetté vált, de a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés c) pontjátban előírtak ellenére szabályzatkészítési kötelezettségüknek nem tett eleget.

A Számv. tv. 14. § (5) bekezdés d) pontjátban előírt **pénzkezelési szabályzatot elkészítették**, ami a Számv. tv. 14. § (8) bekezdésében előírt tartalommal készült.

A Számviteli politikát és a kapcsolódó szabályzatokat – a pénzkezelési szabályzat kivételével – a szervezet működésében, tevékenységében, valamint a jogszabályokban bekövetkezett változások miatt a Számv. tv. 14. § (11) bekezdésében előírtak ellenére **nem aktualizálták**. A mulasztásra a könyvvizsgáló a 2009. és a 2010. évi beszámoló könyvvizsgálatát követően vezetői levélben felhívta az ügyvezető figyelmét, de az aktualizálást ennek ellenére nem végezték el.

A **számlarend** nem felelt meg a Számv. tv. 161. § (2) bekezdése előírásainak, mert nem tartalmazta a számlakeretet, nem tartalmazta teljes körűen az alkalmazott számlák számjelét és megnevezését, a főkönyvi számla és az analitikus nyilvántartás kapcsolatát.

A BÁVÜ Nkft. a főkönyvi számlák alábontásán kívül a tevékenységek költségei elkülönítésére gyűjtőszámként úgynevezett munkaszámokat alkalmazott a könyvelőprogramban.

A BÁVÜ Nkft. a **bizonylati rend készítési kötelezettségének** az ellenőrzött időszakban a Számv. tv. 161. § (2) bekezdés d) pontjának előírása ellenére **nem tett eleget**.

A 2006-2010. évekre szóló Gazdasági program a BÁVÜ Nkft. köztisztasági, hulladékgazdálkodási tevékenységével kapcsolatban a tároló edényzetek korszerűsítésére, a szelektív hulladékgyűjtés szélesítésére, a városi szeméttelp biztonságos, környezetkímélő üzemeltetésére, az illegális szemétkerakók felszámolására, szankciók alkalmazására vonatkozóan fogalmazott meg célkitűzéseket. A BÁVÜ Nkft. a 2008-2010. években készült **üzleti terveiben** a fenti célok részben kerültek megjelenítésre. A 2008. évi üzleti terv a hulladéklerakó műszaki színvonala fenntartását, megőrzését, esetleges fejlesztését tűzi ki célul, a várható költségek megjelenítése nélkül. A 2009. évi üzleti terv „*elodázhatatlan*” feladatként jelölte meg ugyanezt a fejlesztési célt. A 2010. évi üzleti terv nem tartalmazott változást az előző évi tervhez képest. A 2008-2010. évi üzleti tervekben a költségek és bevételek nem kerültek bemutatásra tevékenységenkénti bontásban, így azok teljesítése nem volt mérhető.

A BÁVÜ Nkft. 2011. évi üzleti terve a 2011-2014. évekre szóló gazdasági program köztisztasággal kapcsolatos célkitűzéseit tartalmazta, ugyanakkor az adatokat bázis alapon alakították ki, így nem volt számszerűsíthető a kitűzött célok gazdasági hatása. Az üzleti terv a bevételek 10,0%-os növekedése mellett a költségek lényegesen nagyobb (23%-28%) mértékű növekedését tartalmazta, indoklás nélkül. A 2012. évi üzleti tervet a Képviselő-testület 2012. július 5-én fogadta el 194 514 ezer Ft bevétel, 188 081 ezer Ft kiadás és 6433 ezer Ft eredmény tervezett összegekkel.

Az **üzleti tervek teljesítését** – az üzleti jelentések hiányában – az ellenőrzött időszakban az FB, illetve a Képviselő-testület **nem kérte számon**.

2.2. A BÁVÜ Nkft. vagyongazdálkodása és vagyonyilvántartása

A BÁVÜ Nkft. feladatainak ellátásához az Önkormányzattól vagyonkezelésbe nem vett át vagyont, **vagyonkezelői szerződést nem kötött**, könyveiben **a saját vagyonát tartotta nyilván**.

Az Önkormányzat vagyongazdálkodási rendelete értelmében az önkormányzati törzsvagyon részét képező hulladékgazdálkodási létesítményei hasznosítására kizárólag tulajdonjog változással nem járó bérleti vagy használati szerződést köthet. Az Önkormányzat a Vagyongazdálkodási rendeletben foglaltaknak megfelelően a **tulajdonában lévő eszközök használatára bérleti, illetve használati szerződéseket** kötött a BÁVÜ Nkft.-vel.

A belső szabályzatokban a BÁVÜ Nkft. a közfeladat ellátásával kapcsolatos elszámolások **elkülönített nyilvántartását nem írta elő**.

A vagyoni helyzetet jellemző, főbb könyvviteli mérleg szerinti adatok 2008. március 1.¹⁴ és 2012. december 31. között a következők voltak:

	adatok ezer Ft-ban					
Megnevezés	2008.03.01	2008.12.31	2009.12.31	2010.12.31	2011.12.31	2012.12.31
Befektetett eszközök	138 978	139 687	142 797	139 219	138 424	132 578
ebből: tárgyi eszközök	137 565	138 699	142 088	139 099	138 424	132 578
Forgóeszközök	76 183	115 300	138 933	179 628	151 359	127 030
ebből: követelések	72 929	108 077	126 227	160 189	142 922	111 616
Aktív időbeli elhatárolások	8 112	57	32 642	25 766	-	-
ESZKÖZÖK ÖSSZESEN	223 273	255 044	314 372	344 613	289 783	259 608
Saját tőke	9 427	14 839	17 099	17 868	- 64 566	5 920
ebből: mérleg szerinti eredmény	-	5 412	2 260	769	- 82 435	2 286
Céltartalékok	-	8 000	11 500	7 100	-	-
Kötelezettségek	142 677	168 067	223 477	259 996	270 185	172 979
Passzív időbeli elhatárolások	71 169	64 138	62 296	59 649	84 164	80 709
FORRÁSOK ÖSSZESEN	223 273	255 044	314 372	344 613	289 783	259 608

A BÁVÜ Nkft. **eszközállományának** 2009-2010 évi emelkedését döntően a követelésállomány növekedése eredményezte.

A **tárgyi eszközök** könyvszerinti értéke 2012. december 31-én 132 578 ezer Ft volt, amely a 2008. év végi 138 699 ezer Ft eszközérték 95,6%-ának felelt meg. Az eszközök elhasználódási foka 30%-ról 36%-ra növekedett, átlagos életkora 10 év felett volt az ellenőrzött időszak végén.

A BÁVÜ Nkft. **vagyonának nyilvántartása** során – a mintavétellel kiválasztott és ellenőrzött tételek alapján – szabályszerűen járt el. Az immateriális-, és tárgyi eszközök állománynövekedésének, valamint értékcsökkenésének elszámolása megfelelt a vonatkozó szabályozásnak. A beszerzett eszközök állományba vétele, üzembe helyezése megtörtént. A bekerülési érték meghatározása, az eszközök besorolása és nyilvántartása, valamint az értékcsökkenés elszámolása szabályos volt.

Az átalakulás napjával, az átalakulás napját követő 90 napon belül a Számv. tv. 141. § (1) bekezdésében foglaltak szerint **végleges vagyommérleget és végleges vagyonelejtárt kell készíteni** és a cégbíróságnál letétbe helyezni mind az átalakuló gazdasági társaságra, mind az átalakulással létrejövő gazdasági társaságra vonatkozóan. Az átalakulási vagyommérleget a Képviselőtestület a 119/2008. (VI. 25.) számú határozatában elfogadta, azonban **végleges vagyonelejtár nem készült**. A Számv. tv. 136. § (4) bekezdés a) pontja értelmében az átalakuló gazdasági társaság vagyommérlegének a könyv szerinti értéket kell tartalmaznia. A 2008. március 1-jével egyesüléssel létrejött BÁVÜ

¹⁴ 2008. június 17. keltezésű átalakulási vagyommérleg, átalakulás utáni nyitás, mérleg forduló napja 2008. március 1.

Nkft. az átvett tárgyi eszközök könyv szerinti értéke helyett a tárgyi eszközök jogelődök által nyilvántartott bruttó érték alapul vételével számolta el az értékcsökkenést az ellenőrzött időszakban. A helytelen költségelszámolás a BÁVÜ Nkft. eredményét kedvezőtlenül befolyásolta, rontotta.

A **követelések** mérlegértéke a 2008-2010. időszakban növekedett, majd a 2011. és 2012. évben csökkent. A BÁVÜ Nkft. a hulladékkezelési közszolgáltatás vonatkozásában emelkedő összegű díjköveteléssel rendelkezett. A lakossági díjhátralék év végi összege a 2008. évben 33 587 ezer Ft, 2009. évben 38 746 ezer Ft, 2010. évben 43 612 ezer Ft, 2011. évben 46 215 ezer Ft, 2012. évben 63 806 ezer Ft volt. A díjhátraléokra figyelmeztető felszólításokat a Hgt.₁ 26. § (2), illetve a Hgt.₂ 52. § (2) bekezdésében előírtak ellenére 30 napon belül nem küldték ki.

A BÁVÜ Nkft. likviditási helyzetét kedvezőtlenül befolyásolta, hogy az ellenőrzött időszakban a kötelezettségek állománya jelentős mértékben meghaladta a követelések állományát.

2.3. A beszámolási kötelezettség teljesítése

Az Önkormányzat a BÁVÜ Nkft.-nek a közszolgáltatással összefüggő **szakmai beszámolási kötelezettséget nem írt elő**, a Közszolgáltatási szerződésben szabályozott követelmények betartását nem kérte számon. A közszolgáltatási szerződések kizárólag az egyes tevékenységek folytatása érdekében szükséges, kölcsönös adatszolgáltatási kötelezettségeket tartalmaztak.

A BÁVÜ Nkft. gazdálkodására vonatkozó **tulajdonosi tájékoztatás előírásait** az ellenőrzött időszakban az SZMSZ_{1,2} szabályozta. Az SZMSZ_{1,2} szabályozásának megfelelően a 2008-2011. évi számviteli beszámolót a Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság előzetesen tárgyalta. A Képviselő-testület a Számv. tv. 153. § (1) bekezdésében előírt – letétbe helyezési – határidő előtt, a 2011. évi beszámoló kivételével elfogadta. A 2011. évi beszámoló elfogadására 2012. június 27-én került sor.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszakban eleget tett az **éves számviteli beszámoló** készítési kötelezettségének. A BÁVÜ Nkft. **üzleti jelentéseit az ellenőrzött időszakban nem készítette el, ugyanakkor a 2008-2011. években az** Önkormányzat részére „*beszámoló jelentést*” készített. Az üzleti jelentés hiánya miatt a könyvvizsgáló a 2012. éves beszámolóra vonatkozó jelentését **korlátozó véleménnyel** látta el.

A BÁVÜ Nkft. az ellenőrzött időszak három évében nem az előírt határidőben teljesítette az éves számviteli beszámoló közzétételi kötelezettségét. **A 2008., 2009. és 2011. évi beszámolók közzétételekor nem tartották be** a Számv. tv. 154. § (10) bekezdésében **előírt határidőt** (május 31.), mert a közzétételre 2009. június 2-án, 2010. június 15-én, valamint 2012. július 10-én került sor. A beszámolókkal együtt a könyvvizsgálói záradékokat is megküldték a céginformációs szolgálatnak. Az éves beszámolók a Számv. tv. 88. § - 93. § kiegészítő mellékletre vonatkozó rendelkezései szerint előírt kötelező tartalmi elemeket részben tartalmazták.

Az ellenőrzött időszakban a kiegészítő mellékletek nem tartalmazták a Számv. tv. 7. számú melléklete szerinti cash flow-kimutatást, a tárgyévi üzleti évre vonatkozó beszámoló könyvvizsgálataért a könyvvizsgáló által felszámított díjat, a mérlegben kimutatott kötelezettségekből azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a hátralévő futamideje több mint öt év, valamint a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit állománycsoportonkénti bontásban.

A könyvvizsgáló a BÁVÜ Nkft. 2008-2010. éves beszámolójáról megállapította, hogy az megbízható és valós képet ad a társaság vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről és megfelel a Számv. tv-ben foglaltaknak és az általános számviteli alapelveknek. A könyvvizsgáló a 2011. évre vonatkozóan véleménye korlátozása nélkül figyelemfelhívással élt. A BÁVÜ Nkft. az előző évek eredményes gazdálkodását követően 82,4 millió Ft-os veszteséggel zárta az évet, így a saját tőke értéke nem érte el a jegyzett tőke összegét. A saját tőke összege a 2011. évben -64,6 millió Ft volt. **A könyvvizsgáló 2012. évre vonatkozóan korlátozó véleményt adott ki, mert a BÁVÜ Nkft. nem készítette el a Számv. tv. 19. § (1) bekezdésében foglalt előírásainak megfelelően az üzleti jelentését.**

A Közh. tv. 19. § (1) bekezdése 2011. december 31-éig hatályos előírása alapján a BÁVÜ Nkft. az éves számviteli beszámoló jóváhagyásával egyidejűleg közhasznúsági jelentés készítésére volt kötelezett. A 2012. évtől a Civil tv. 46. § (1) bekezdésében előírtak szerint éves beszámolójához közhasznúsági melléklet készítési kötelezettsége volt. **A BÁVÜ Nkft. a 2008-2012. közötti időszakban a közhasznúsági jelentés, illetve közhasznúsági melléklet készítési kötelezettségének nem tett eleget.** A szabálytalanságra az FB nem hívta fel a figyelmet.

Az Önkormányzat a BÁVÜ Nkft. veszteségei miatt kialakult tőkehelyzet¹⁵ rendezésére **68 100 ezer Ft-ot tőketartalékba helyezett.** A BÁVÜ Nkft. ezt az összeget a 2012. évi beszámoló mérlegében **lekötött tartalékként szerepeltette.** A Számv. tv. 90. § (3) bekezdés d) pontjában foglaltak alapján az éves beszámoló kiegészítő mellékletében be kell mutatni a lekötött tartalékot jogcímek szerint. A BÁVÜ Nkft. a 2012. éves beszámoló kiegészítő mellékletében **nem mutatta be a lekötött tartalékot jogcímek szerint.** A könyvvizsgáló a 2012. évre korlátozó záradékot adott ki az üzleti jelentés hiánya miatt, de könyvvizsgálata során nem jelezte a hibás elszámolást, a korlátozó záradékban **nem hívta fel a Képviselő-testület figyelmét a hibás elszámolásra és annak lehetséges következményeire¹⁶.**

A BÁVÜ Nkft. az Áht₂ 109. § (8) bekezdésének értelmében közzétett Nemzetgazdasági Miniszter Közleménye alapján kormányzati szektorba sorolt egyéb szervezetten belüli, helyi önkormányzatok alszektorba tartozó szervezetnek minősül, így 2012. január 1-jétől adatszolgáltatási kötelezettsége keletkezett az államháztartásért felelős miniszter felé. Az Ávr. 7. számú melléklet 29. pontjának

¹⁵ 2011. év december 31-én 64 566 ezer Ft negatív saját tőke

¹⁶ A tőketartalék véglegesen átvett pénzeszköz, míg a lekötött tartalék adott feltételek nem teljesülése esetén vissza is fizethető.

megfelelő tartalmú adatszolgáltatást a BÁVÜ Nkft. 2012. évben nem készített és az államháztartásért felelős miniszternek nem nyújtott be.

3. A HULLADÉKGAZDÁLKODÁS KÖZFELADATA BEVÉTELEI ÉS RÁFORDÍTÁSAI ELSZÁMOLÁSÁNAK ÉS ÖNKÖLTSÉGSZÁMÍTÁSÁNAK SZABÁLYSZERŰSÉGE

3.1. A hulladékgazdálkodás közfeladat bevételeinek és ráfordításainak szabályszerűsége

A BÁVÜ Nkft. – mint közszolgáltató – **bérelti szerződés alapján vette bérbe** az Önkormányzattól **a hulladékgazdálkodási feladat ellátásához szükséges eszközöket**. A bérelt eszközöknek nem a BÁVÜ Nkft. volt a vagyongazdálkodója, ezért az Áht.¹105/A. § (10) bekezdésében¹⁷ előírt, bevételek és ráfordítások elkülönítésének kötelezettsége nem állt fenn.

A bevételek feladatonkénti elszámolására a 9-es számlaosztály főkönyvi számláinak bontását alkalmazták. A ráfordításokat költségnemenként (5-ös számlaosztályban) tartották nyilván, költséghelyekre, illetve költségviselőkre (6-os, 7-es számlaosztály) nem könyveltek. A ráfordítások tevékenységenkénti kimutatására munkaszám rendszert alkalmaztak, azonban a tevékenységenkénti elkülönítés szabályait nem határozták meg.

A hulladékgazdálkodási közfeladat **értékesítés nettó árbevételeinek elszámolása** során a BÁVÜ Nkft. szabályszerűen járt el. A bevételek előírása és kiszámlázása a belső szabályozásnak megfelelően történt, a bevételeket a megfelelő számlacsoportban számolták el. Az alkalmazott szolgáltatási díjak megfeleltek a belső szabályozásnak és a tulajdonosi követelményeknek.

A hulladékgazdálkodási közfeladat **anyagjellegű ráfordításainak elszámolása** során a BÁVÜ Nkft. szabályszerűen járt el. A költségek elszámolása a jogszabályi előírásoknak és a belső szabályozásnak megfelelően történt. A költségelszámolást megalapozó dokumentumok rendelkezésre álltak. A költségeket a megfelelő költségnemre, közfeladatra számolták el.

A BÁVÜ Nkft. tevékenységi körébe a hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásán kívül a 2008. évben a köztemető üzemeltetés, parkfenntartás, lakás- és helyiség gazdálkodás, valamint a téli csúszásmentesítés tartozott. A 2009-2012. évek időszakában a hulladékgazdálkodási közfeladat ellátásán kívül a temetési szolgáltatások tartoztak a BÁVÜ Nkft. tevékenységi körébe.

¹⁷ 2009. március 11-től az Áht.¹ 105/A. § (12) bekezdése, 2012. január 1-jétől az Möt. 109. § (7) bekezdése.

A 2011. év kivételével az ellenőrzött időszakban a bevételek¹⁸ meghaladták a ráfordításokat¹⁹, így a mérleg szerinti eredmény 2008-ban 5412 ezer Ft, 2009-ben 2260 ezer Ft, 2010-ben 769 ezer Ft, valamint 2012-ben 2286 ezer Ft volt. **2011. évben 82 435 ezer Ft veszteség** keletkezett, amelyet a korábbi évek gazdálkodásához kapcsolódó tárgyévben elszámolt ráfordításokkal, illetve a kedvezőtlen piaci környezettel indokoltak.

3.2. Az önköltségszámítás szabályszerűsége

A BÁVÜ Nkft. annak ellenére nem rendelkezett **önköltségszámítási szabállyal**, hogy a Számv. tv. 14. § (5) bekezdés c) pontjában, (6)-(7) bekezdésében előírtak szerint 2011. január 1-től kötelezett volt.

A 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet 5. §-a szerint a közszolgáltató köteles a közszolgáltatási díj megállapítása érdekében díjkalkulációt készíteni. Ha a közszolgáltató a közszolgáltatás körében tartozó tevékenység mellett más gazdasági tevékenységet is folytat, a költségtervben a költségek szigorú elkülönítésének módszerét is alkalmaznia kell.

A BÁVÜ Nkft. éves díj javaslatai tartalmazták az éves hulladékkezelési díj kialakításának tényezőit, az előző évi hulladékkezelési díj számításánál figyelembe vett tényezők tényleges megvalósulását, azonban a hulladékkezelési díj mértékére a következő évi tervezett bevételek és költségtelek elemzése nélkül tettek javaslatot. A közszolgáltató díjkalkulációs javaslatában a közszolgáltatás nyújtása során várható költségek mellett a díjcsökkentő tényezőket (pl. állami, önkormányzati támogatások, melléktermékek hasznosítása) be kell mutatni a 64/2008. (III. 28.) Korm. rendelet 2. § (3) bekezdése alapján. Ez azonban nem történt meg. A BÁVÜ Nkft. a rendelettel ellentétben nem mutatta ki, hogy a költségek ellentételezésére milyen összegű önkormányzati támogatást, illetve a begyűjtött hulladékok hasznosításából milyen mértékű bevételt realizálhat.

A BÁVÜ NKft. nem tett eleget a jogszabályi előírásoknak, önköltségszámítás hiánya miatt a **közszolgálati díjak megállapítására készített díjkalkuláció nem volt megalapozott.**

A Hgt.₁ 29. § (1) bekezdése értelmében a közszolgáltató köteles a közszolgáltatói tevékenységéről évente részletes költségelszámolást készíteni, és azt a települési önkormányzatnak benyújtani. A BÁVÜ NKft. – a 2012. év kivételével – szöveges „beszámoló jelentést” készített a tevékenységéről és gazdálkodásáról, azonban az abban szereplő adatokat utókalkuláció nem támasztotta alá.

A lakossági hulladékkezelési díj a 2008. évben 1,47 Ft/liter volt. A 2009. évi 5,5%-os díjemelést követően a díjtétel 2011. december 31-ig nem módosult. A Képviselő-testület a 2012. évre 20%-os díjemelést hagyott jóvá. Ezt a döntést

¹⁸ A bevételek összege 2008-ban 310 993 ezer Ft, 2009-ben 530 306 ezer Ft, 2010-ben 737 723 ezer Ft, 2011-ben 225 401 ezer Ft, 2012-ben 221 339 ezer Ft volt.

¹⁹ A ráfordítások összege 2008-ban 305 074 ezer Ft, 2009-ben 528 046 ezer Ft, 2010-ben 736 954 ezer Ft, 2011-ben 223 115 ezer Ft, 2012-ben 219 053 ezer Ft volt.

2012. januárban módosították, mivel az egyes törvények Alaptörvénnyel összefüggő módosításáról szóló 2011. évi CCI. törvény 196. § (2) bekezdésében előírtak szerint a hulladékkezelési díj mértéke 2012. évben nem haladhatta meg a 2011. évre megállapított legmagasabb értékét. A lakossági hulladékkezelés díja 2009-2011. években 1,55 Ft/liter, 2012. januárban 1,86 Ft/liter, és 2012. február 1-től 2012. december 31-ig 1,55 Ft/liter volt (3. számú melléklet).

4. AZ ÁSZ KORÁBBI, AZ ÖNKORMÁNYZATOK TÖBBSÉGI TULAJDONÁBAN LÉVŐ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK KÖZFELELAT-ELLÁTÁSÁT, GAZDÁLKODÁSÁT, PÉNZÜGYI HELYZETÉT ÉRINTŐ JAVASLATAIRA TETT INTÉZKEDÉSEK

Az ÁSZ 2012-ben ellenőrizte Bányterenyre Város Önkormányzatának pénzügyi helyzetét²⁰.

Az ÁSZ jelentésében tett javaslata alapján a polgármester intézkedési tervet készített, amelyet a Képviselő-testület a 141/2012. (IX. 26.) számú határozatával elfogadott. Az ÁSZ javaslata alapján a BÁVÜ Nkft. pénzügyi helyzetének stabilizálásával összefüggő további intézkedésként a Képviselő-testület döntött a BÁVÜ Nkft. jegyzett tőkéjének 0,1 millió Ft-tal történő megemelése mellett 68,1 millió Ft tőketartalékba helyezéséről a tőkehelyzet további rendezése érdekében.

Budapest, 2015. február hó 2. nap

Domokos László

elnök

Melléklet: 4 db

Függelék: 1 db

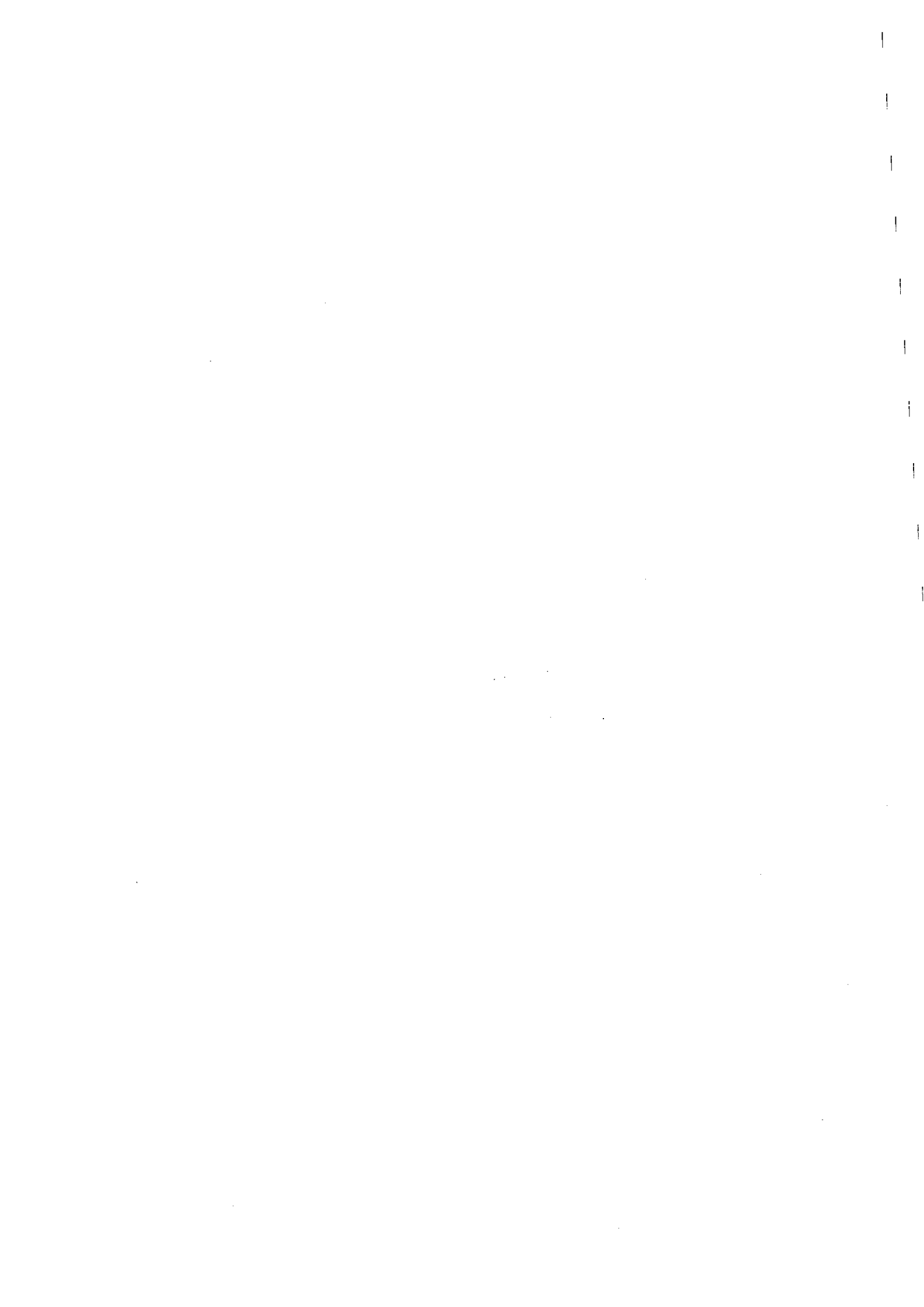
²⁰ Az ÁSZ 2012. évi Jelentése Bányterenyre Város Önkormányzata pénzügyi helyzetének ellenőrzéséről (43/4).

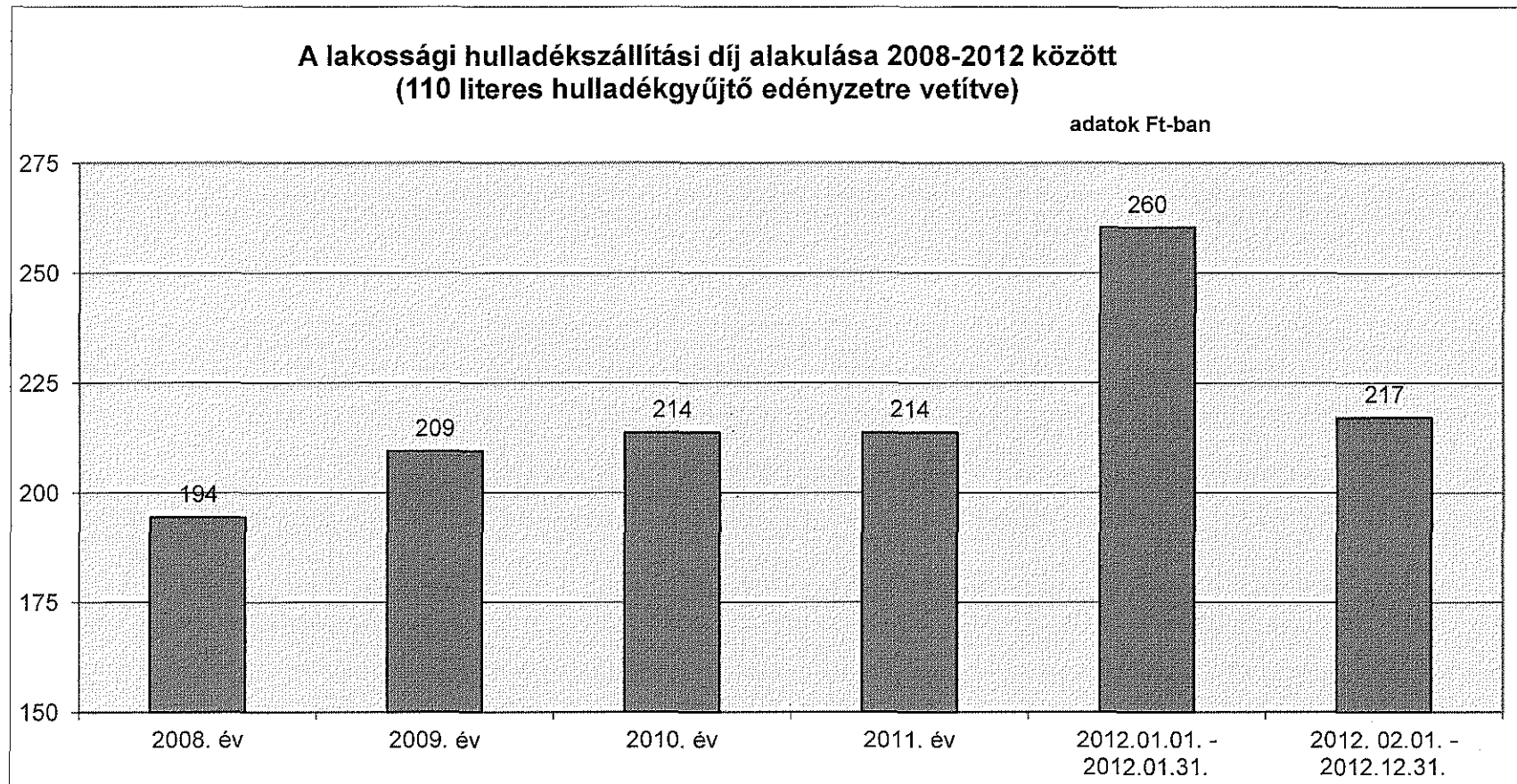
A BÁVÜ Nkft. tevékenységének év végi főbb adatai

Sor-szám	Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1.	A gazdasági társaság székhelye	3070 Bátortereny, Kossuth L. u. 2.				
2.	adószáma	14226087-2-12				
3.	alapításának éve	2008. év				
4.	A gazdasági társaság többségi tulajdonú leányvállalatainak száma (db)	0	0	0	0	0
5.	A gazdasági társaság leányvállalataiban való részesedésének mértéke (%)	-	-	-	-	-
6.	Az önkormányzat számára (megbízásából, koncessziós, közszolgáltatási, vagy egyéb szerződéses jogviszony alapján) ellátott közfeladatok szakági					
7.	Egészségügy					
8.	Kultúra és sport					
9.	Település üzemeltetés, ezen belül:	x				
10.	köztemető üzemeltetés	x	x	x	x	x
11.	kéményseprés					
12.	helyi közutak fejlesztése, fenntartása és üzemeltetése					
13.	parkok és egyéb közterület fenntartás	x	x	x	x	x
14.	közterületi parkolás					
15.	Lakás- és helyiséggazdálkodás	x	x	x	x	x
16.	Víz és csatorna közmű-szolgáltatás					
17.	Hulladékkezelés- szállítás	x	x	x	x	x
18.	Távhő- és energiaszolgáltatás					
19.	Helyi közösségi közlekedés					
20.	Vagyongazdálkodás					
21.	Pénzügyi gazdasági szolgáltatás					
22.	Egyéb: téli csúszásmentesítés	x	x	x	x	x
23.	Egyéb: helyi televízió üzemeltetés		x	x	x	x
24.	A közfeladatellátására a gazdasági társaságnál alkalmazottak éves átlagos statisztikai létszáma	62	350	449	72	48

A BÁVŰ Nkft. működésének év végi főbb jellemzői

Sorszám	Megnevezés	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
1.	A gazdasági társaság cégformája	Korlátolt felelősségű társaság				
2.	A gazdasági társaság tulajdonosi összetétele:					
3.	Önkormányzat megnevezése:	Bátonyterenye Város Önkormányzata				
4.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének arány	%	89,57	89,57	89,57	89,57
5.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	6 270,0	6 270,0	6 270,0	6 370,0
6.	Más önkormányzatok, többcélú társulás megnevezése:	Nagybárcány Község Önkormányzata				
7.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének arány	%	4,43	4,43	4,43	4,37
8.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	310,0	310,0	310,0	310,0
9.	Más önkormányzatok, többcélú társulás megnevezése:	Szuha Község Önkormányzata				
10.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének arány	%	1,43	1,43	1,43	1,43
11.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	100,0	100,0	100,0	100,0
12.	Más önkormányzatok, többcélú társulás megnevezése:	Mátraverebély Község Önkormányzata				
13.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének arány	%	1,43	1,43	1,43	1,43
14.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	100,0	100,0	100,0	100,0
15.	Más önkormányzatok, többcélú társulás megnevezése:	Rákócziánya Község Önkormányzata				
16.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének arány	%	3,14	3,14	3,14	3,14
17.	Önkormányzat tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	220,0	220,0	220,0	220,0
18.	Más önkormányzatok, többcélú társulások tulajdoni részesedésének arány	%	-	-	-	-
19.	Más önkormányzatok, többcélú társulások tulajdoni részesedésének összege	ezer Ft	-	-	-	-
20.	Gazdasági társaság megnevezése:					
21.	Gazdasági társaságok tulajdoni részesedés arány	%	-	-	-	-
22.	Gazdasági társaságok tulajdoni részesedés összege	ezer Ft	-	-	-	-
23.	Egyéb tulajdonos megnevezése:					
24.	Egyéb tulajdonosok tulajdoni részesedés arány	%	-	-	-	-
25.	Egyéb tulajdonosok tulajdoni részesedés összege	ezer Ft	-	-	-	-
26.	A tárgyévben a gazdasági társaság vagyonkezelésben lévő önkormányzati vagyon után elszámolt értékcsökkenés összege (ezer Ft)		-	-	-	-
27.	A tárgyévben az önkormányzati tulajdonú, gazdasági társaság által kezelt eszközök pótlására (karbantartás, felújítás, beruházás) elszámolt kiadás (ezer Ft)		-	-	-	-
28.	A tárgyévben a gazdasági társaság saját vagyona után elszámolt értékcsökkenés összege (ezer Ft)		13 139,0	13 207,0	12 497,0	10 495,0
29.	A tárgyévben a saját tulajdonú eszközök pótlására (karbantartás, felújítás, beruházás) elszámolt kiadás (ezer Ft)		19 451,0	18 917,0	11 783,0	22 242,0

Beérkezett észrevételek és az azokra adott válaszok

Bátönyterenye Város Polgármestere

3070 Bátönyterenye, Városház út 2. Tel: 32/353-877 Fax: 32/354-945

E-mail: titkarsag@batonyterenye.hu

BÁTÖNYTERENYE

Ikt.szám:

Hív. szám: V-0469-283/2014

Állami Számvevőszék
Domokos László elnök részére

Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Bátönyterenyei BAVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft.-nél végzett Állami Számvevőszéki vizsgálat megállapításairól szóló jelentéstervezetet Bátönyterenye Város Önkormányzata részéről tudomásul veszem, annak megállapításaival szemben észrevételt nem teszek.

A BAVÜ Nonprofit Kft. könyvvizsgálója viszont a jelentéstervezet néhány megállapításával szemben észrevételt tett, amit levelem mellékleteként csatoltan megküldök.

Bátönyterenye, 2014. november 27.

Tisztelettel:

Nagy-Majdon József
polgármester

Észrevétel

Az Állami Számvevőszék V-0469-282/2014. iktatószámú ellenőrzésének jelentéstervezetéhez:

2.1. „A BÁVÜ Nkf gazdálkodásának szabályozottsága”

Megállapítás: 27. oldal; A BÁVÜ Nkf a 2010. évtől kötelezetté vált az önköltség számítási szabályzat elkészítésére.

Észrevétel: A 2010. évben érték el Számv. Tv. előírásai szerinti értékhatárt a BÁVÜ Nkf költségei. 2010. év lezárása után, 2011. évtől kellett volna az önköltségszámítási szabályzattal rendelkezniük.

2.2. „A BÁVÜ Nkft vagyongazdálkodása és vagyonyllvántartása”

Megállapítás: 27. oldal utolsó bekezdés; A végleges vagyommérlegben a tárgyi eszközök értékének meghatározása a BÁVÜ Nkft. eredményét kedvezőtlenül befolyásolta.

Észrevétel: Önmagában nem ítéltethető meg, hiszen a Társaság élhetett volna a vagyonátértékelés lehetőségével, a használatbavételi idők újbóli megállapításával, amelyek jelentősen befolyásolják az elszámolt értékcsökkenés nagyságát, figyelemmel arra, hogy a BÁVÜ Nkft a szokásos mértékű reprodukciós képességét fenntartsa.

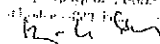
2.3. „A beszámolási kötelezettség teljesítése”

Megállapítás: 31. oldal; A BÁVÜ Nkft a 2008-2012. közötti időszakban a közhasznúsági jelentést és mellékletét nem készítette el. A szabálytalanságra az FB és a könyvvizsgáló nem hívta fel a figyelmet.

Észrevétel: A könyvvizsgáló részéről minden évben megtörtént a figyelemfelhívás a törvényi kötelezettség betartására, a BÁVÜ Nkft ügyvezetői felé vezetőségi levél formájában, míg a tulajdonosokat szóban rendszeresen tájékoztatta.

Salgótarján, 2014. november 27.

SZOLLÓSI SÁNDOR,
bejegyzett könyvvizsgáló

Szollósi Sándor
bejegyzett könyvvizsgáló

ÁLLAMI
SZÁMVEVŐSZÉK

E L N Ö K

Ikt.szám: V-0469-303/2014.

Nagy-Majdon József úr
polgármester
Bátonyterenye Város Önkormányzata

Bátonyterenye

Tisztelt Polgármester Úr!

Köszönettel vettem a Bátonyterenyei BÁVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft. ellenőrzéséről készített számvevőszéki jelentéstervezetre küldött levelének mellékletében tett észrevételeket.

Az Állami Számvevőszék észrevételekre vonatkozó álláspontjáról a felügyeleti vezető által készített részletes tájékoztatást csatoltan megküldöm.

Tájékoztatom Polgármester urat, hogy a számvevőszéki jelentés véglegesítése az elfogadott észrevételek figyelembevételével történik.

Budapest, 2014. *dec.* hó *18.* nap

Tisztelettel:

Domokos László

Melléklet: Tájékoztatás az észrevételek kezeléséről

Melléklet

Ikt.szám: V-0469-303/2014

Tájékoztató az észrevételek kezeléséről

A Bányaterenyi BAVÜ Városüzemeltetési Nonprofit Kft. ellenőrzéséről készített jelentéstervezetre Polgármester úr által küldött levél mellélete észrevételeket tartalmazott. Az észrevételek alapján a jelentés tervezetét az alábbiak szerint módosítom:

Az észrevételek 1. pontja alapján az összegző megállapításokat (14. oldal) és a kapcsolódó részletes megállapításokat (27. oldal) pontosítottuk az alábbiak szerint:

„A BAVÜ Nkft. a 2011. évtől önköltségszámítási szabályzat készítésére kötelezetté vált, ...”

Az észrevételek 2. pontja a társaság által átvett tárgyi eszközök értékcsökkenésének elszámolásával kapcsolatos megállapításra (29. oldal utolsó bekezdés) tett észrevétel. A jelentéstervezet az alkalmazott értékcsökkenési leírási módszer alapján tartalmazta azt a megállapítást, mely szerint a *„A helytelen költségelszámolás a BAVÜ Nkft. eredményét kedvezőtlenül befolyásolta, rontotta”*. A megállapítást ezért változatlan formában szerepeltetjük a jelentéstervezetben.

Az észrevételek 3. pontja alapján a jelentéstervezet összegző megállapításait (14. oldal) és a kapcsolódó részletes megállapításokat (31. oldal) pontosítottuk az alábbiak szerint:

„A BAVÜ Nkft. a 2008-2012. közötti időszakban a közhasznúsági jelentés, illetve közhasznúsági melléklet készítési kötelezettségének nem tett eleget. A szabálytalanságra az FB nem hívta fel a figyelmet.”

Budapest, 2014. december 9.

Dr. Horváth Margit
felügyeleti vezető

Mintavételi eljárások ellenőrzési területenként

Ssz.	Mintavétellel ellenőrzendő területek	Főbb kérdés	Ellenőrzési kérdések	Adatforrások	Alapsokaság	Mintavételi eljárás
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
1.	Az ellátott közfeladat ráfordításainak elkülönített, szabályszerű elszámolása területén					
2.	Anyagjellegű ráfordítások	Az anyagjellegű ráfordítások elszámolása során betartották-e a belső szabályzatokban és a jogszabályokban foglaltakat és azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e?	<ul style="list-style-type: none"> - a számlázott anyagjellegű ráfordításokra kötött szerződésnél betartották-e az Számv. tv. előírásait, a kifizetés megelőzően a kötelezettségvállalás megfelelt-e az előírásoknak? - a beszerzett anyagok nyilvántartásba vétele megtörtént-e, azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e a szabályozásnak megfelelően? - a készlet bekerülési értékét a Számv. tv., a számviteli politika, illetve az értékelési szabályzat előírásai szerint vették-e számításba, azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e? - az anyagjellegű ráfordításokat a megfelelő költségcsoportba, illetve közfeladataira számolták-e el? 	<ul style="list-style-type: none"> - Az anyagjellegű ráfordítások közül az 51-53. főkönyvi számlacsoportokból vett minta esetében - a költségelszámolást megalapozó dokumentumok (szerződések, megrendelések, stb.), költségelszámoláshoz benyújtott számlák, teljesítés megtörténtét, a kifizetést alátámasztó egyéb dokumentumok, - analitikus nyilvántartások, anyagok nyilvántartásba vételét igazoló dokumentumok, ha a számviteli politika szerint nyilvántartásba kellett venni azokat. 	<ul style="list-style-type: none"> - Évente a főkönyvi adatbázisból - külön rész sokaságot képeznek az 51-53. Anyagjellegű ráfordítások számlacsoportba a tartozó ráfordítások, kivéve az ELÁBÉ és az eladott közvetített szolgáltatások értéke. 	<ul style="list-style-type: none"> - A mintavételt megelőzően a sokaságból ki kell emelni – tételes ellenőrzésre – évente a 3-3 legnagyobb összegű tételt mindkét csoportból. Egyszerű véletlen mintavétel évenként és csoportonként elemszámmal arányos rétegzéssel.
3.	Beruházások, felújítások aktiválása és értécsökkenési leírás	A feladat ellátásához az önkormányzattól kezelésre átvett közvagyon állományba vételi, nyilvántartási és elszámolási kötelezettségének teljesítése kapcsán a felújítások, beruházások kiadások aktiválása és az értécsökkenési leírás elszámolása megfelelt-e	<ul style="list-style-type: none"> - a kifizetést megelőzően a kötelezettségvállalás megfelelt-e az előírásoknak, továbbá be lett kérve a tulajdonosi jogok gyakorlójának előzetes, írásbeli engedélye - amennyiben előírták - az önkormányzati tulajdonban lévő eszközön elszámolt beruházáshoz/felújításhoz? - a beruházások, felújítások állománybavétele, besorolása, a bekerülési érték meghatározása, az üzembehelyezések (aktiválások) dokumentálása megfelelt-e a Számv. tv., a számviteli politika, illetve az értékelési szabályzat előírásainak? - az ellenőrzésre kiválasztott immateriális javak és tárgyi eszközök szerepelnek-e a mérleget alátámasztó leltárban? - az értécsökkenés elszámolása a jogszabályban és a számviteli politikában meghatározott szabályozásnak megfelelt-e? 	<ul style="list-style-type: none"> - A kiválasztott beruházásra vagy felújításra: szerződések, számlák, a befejezetlen beruházások, felújítások analitikus nyilvántartása, immateriális javak, tárgyi eszközök analitikus nyilvántartása, a beszerzett eszköz üzembehelyezési okmányja, állományba vételi bizonylata, egyedi eszköznyilvántartó karterja - az értécsökkenés elszámolása az egyedi eszköznyilvántartó karterjára, illetve analitikus nyilvántartása 	<ul style="list-style-type: none"> - Évente a főkönyvi adatbázisból a 11-14. számlacsoportok állománynövekedési tételei, ehhez kapcsolatos az értécsökkenés elszámolásának tételei 	<ul style="list-style-type: none"> - A mintavételt megelőzően a sokaságból ki kell emelni – tételes ellenőrzésre – évente a 3-3 legnagyobb összegű tételt. Egyszerű véletlen mintavétel évenkénti, elemszámmal arányos rétegzéssel. Kiválasztott tételek eszközkarterjájának tételes ellenőrzése.
4.	Az ellátott közfeladat bevételeinek elkülönített, szabályszerű elszámolása területén					
5.	Értékesítés nettó árbevétele	Az értékesítés nettó árbevétele beszedése, elszámolása során betartották-e a belső szabályzatokban és a jogszabályokban foglaltakat és azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e?	<ul style="list-style-type: none"> - a bevétel előírása, kiszámlázása a belső szabályozásnak megfelelően történt-e? - a bevételi előírás és a befolyt bevétel nyilvántartásba vétele (analitika, főkönyvi) megtörtént-e, azokat a közfeladat-ellátással kapcsolatosan elkülönítették-e? - a bevételek beszedése, elszámolása során betartották-e a szabályozásban foglaltakat és a megfelelő számlacsoportba számolták-e el a bevételt? - a tulajdonosi követelményeknek, belső szabályozásnak megfelelő árat alkalmazták-e? 	<ul style="list-style-type: none"> - A kiválasztott értékesítés nettó árbevétel jogcímen befolyt bevételre: - az egyes bevételek díjmegegyeztetésére, - a kibocsátott számla, befolyt bevétel analitikus nyilvántartása, behajtásra tett intézkedések dokumentumai, - kapcsolódó főkönyvi számla tételes forgalma, - bevétel beérkezését igazoló banki kivonat(rész) 	<ul style="list-style-type: none"> - Évente a főkönyvi adatbázisból a 91-94. számlacsoportok bevételei 	<ul style="list-style-type: none"> - Egyszerű véletlen mintavétel évenkénti, elemszámmal arányos rétegzéssel.